

1. RELACIÓN CO CURRÍCULO

A continuación xustificanse a relación desta programación con algúns aspectos prescritivos do currículo oficial: **(Decreto 105/2014, do 4 de setembro: currículo da educación primaria e a Orde do 23 de xullo de 2014 pola que se regula a implantación para o curso 2014/2015 dos cursos primeiro, terceiro e quinto de educación primaria na comunidade autónoma de Galicia, segundo o calendario de implantación da Lei orgánica 8/2013, para a mellora da calidade educativa).**

1.1. RELACIÓN COMPETENCIAS BÁSICAS

Son as capacidades para aplicar de maneira integrada os contido propios de cada ensinanza e etapa educativa, co fin de lograr a realización adecuada de actividades e a resolución eficaz de problemas complexos.

A integración de estas ao currículo permite poñer o acento naquelas aprendizaxes que se consideran imprescindibles, dende unha formulación integradora e orientada á aplicación dos saberes adquiridos. De aí o seu carácter básico. Son aquelas competencias que debe desenvolver un alumno/a ao finalizar o ensino obrigatorio para poder lograr a súa realización persoal, exercer a cidadanía activa, incorporarse á vida adulta dun xeito satisfactorio e ser capaz de desenvolver un aprendizaxe permanente ao longo da vida.

Identifícanse sete competencias básicas:

- 1 COMPETENCIA EN COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA (CCL)**
- 2 COMPETENCIA MATEMÁTICA E COMPETENCIAS BÁSICAS EN CIENCIA E TECNOLOXÍA (CMCT)**
- 3 COMPETENCIA DIXITAL (CD)**
- 4 APRENDER A APRENDER (CAA)**
- 5 COMPETENCIA SOCIAL E CÍVICAS (CSC)**
- 6 SENTIDO DE INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR (CSIEE)**
- 7 CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURALS (CCEC)**

Potenciarase o desenvolvemento da competencia de comunicación lingüística e da competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.

1.2. RELACIÓN COS OBXECTIVOS XERAIS DE ETAPA

Os alumnos/ás deberán alcanzar os seguintes obxectivos ao rematar o proceso educativo, como resultado das experiencias de ensino e aprendizaxe. A nosa área colabora na consecución deles.

Os obxectivos de etapa son:

- a** Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, preparáanse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b** Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e responsabilidade no estado así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe.
- c** Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos, que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d** Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- e** Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega, a lingua castelá e desenvolver hábitos de lectura en ambas as dúas linguas.
- f** Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- g** Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser capaces de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
- h** Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- i** Iniciarse no uso das tecnoloxías da información e da comunicación, para a aprendizaxe, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciban e elaboren.
- j** Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- k** Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferentas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- l** Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezcan o seu coidado.
- m** Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
- n** Fomentar a educación viráis e as actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

- o Coñecer , apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e os homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

1.3. RELACIÓN COS BLOQUES DE CONTIDOS

Son o conxunto de coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes que contribuen ao logro dos obxetivos de cada ensinanza e etapa educativa, e á adquisición de competencias.

Os contidos teñen relación directa cos obxetivos. Na área de Educación Física, na comunidade autónoma de Galicia, aparecen seis bloques de contidos regulados polo **Decreto 105/2014, do 4 de setembro: currículo da educación primaria e a Orde do 23 de xullo de 2014 pola que se regula a implantación para o curso 2014/2015 dos cursos primeiro, terceiro e quinto de educación primaria na comunidade autónoma de Galicia, segundo o calendario de implantación da Lei orgánica 8/2013, para a mellora da calidade educativa**

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS: trata aspectos como os valores que teñen por referente o corpo, o movemento e a relación co contorno, a educación viaria, a resolución de conflitos mediante o diálogo e aceptación das regras establecidas, o desenvolvemento da iniciativa individual e de hábitos de esforzo, as actitudes, a confianza, o uso adecuado dos materiais e espazos e a integración das tecnoloxías da información e comunicación.

BLOQUE 2. O CORPO IMAXE E PERCEPCIÓN: céntrase principalmente nas capacidades perceptivo-motrices: corporalidade ou esquema corporal(ton muscular, relaxación e respiración), espacialidade e temporalidade; tamén, se inclúe o equilibrio.

BLOQUE 3. HABILIDADES MOTRICES: recóllense una serie de contidos asociados á habilidade motriz. Aparece a coordinación e as capacidades físicas básicas como condicionantes da habilidade. Ademais de desenvolver as habilidades básicas e específicas tanto no medio habitual como noutros medios.

BLOQUE 4. ACTIVIDADES FÍSICAS ARTÍSTICO-EXPRESIVAS: o considérase o corpo como instrumento expresivo e comunicativo por excelencia. Utilízanse como recursos expresivos o xesto e o movemento, fomentando a creatividade. Prímense actitudes como a desinhibición e superación do medo o ridículo.

BLOQUE 5. ACTIVIDADE FÍSICA E SAÚDE: é necesario que o alumnado teña patróns de comportamento con relación á saúde dende una idade temprá (hixiene corporal e postural, hábitos alimenticios...)

BLOQUE 6. OS XOGOS E AS ACTIVIDADES DEPORTIVAS: trabállanse o coñecemento e o respeto polas regras e normas, a utilización de estratexias de cooperación, oposición e colaboración/oposición e a práctica de diferentes xogos e deportes, con especial hincapé nos xogos tradicionais de Galicia.

CONTIDOS.

Primeiro de primaria.

Bloque 1. Contidos comúns:

- * Aceptación da propia realidade corporal.
- * Respeto das persoas que participan no xogo.
- * Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas para afrontar as dificultades propias da práctica da actividades física.
- *Utilización guiada de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe.
- *Integración das tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.
- *Uso correcto de materiais e espazos na práctica da educación física.
- *O coidado do corpo e a consolidación de hábitos de higiene corporal.
- *Adopción de conductas seguras ao actuar como peóns ou peoas nas saídas polo contorno do colexio.

Bloque 2. Imaxe e percepción.

- *Aceptación da propia realidade corporal.
- *Confianza nun mesmo, aumento da autoestima e a autonomía persoal.
- *Estructura corporal, Identificación do propio corpo e das principais partes que interveñen no movemento.
- *Experimentación e exploración de posturas corporais deferentes.
  - *Vivencia da elación global como estado de quietude e toma de conciencia da respiración.
- *Experimentación de situacións simples de equilibrio estático sobre bases estables.
- *Percepción espacio-temporal. Orientación do corpo e nocións topolóxicas básicas (dentro/fóra, arriba/abaxo, diante/detrás, cerca/lonxe...)
- *Recoñecemento da lateralidade e da dominancia lateral propia.
- *Posibilidades sensoriais (vista, oído, tacto). Experimentación, exploración e discriminación das sensacións.
Exploración

Bloque 3. Habilidades motrices.

- *Formas e posibilidades do movemento. Experimentación de diferentes formas de execución e control das habilidades motrices básicas: desprazamentos, xiros, saltos.
- *Desenvolvemento e control da motricidade fina e a coordinación visomotora a través do manexo de obxectos.
- * Resolución de problemas motores sinxelos.
- *Acondicionamento físico xeral en situacións de xogo, especialmente mantemento e mellora da flexibilidade.

*Disposición favorable a participar en actividades físicas diversas aceptando as diferentes do nivel de habilidade. Autonomía e confianza nas propias habilidades motrices en situacións e contornos habituais.

Bloque 4. Actividades físicas artístico-expresivas.

- * Descubrimento e exploración das posibilidades expresivas do corpo e do movemento. Sincronización do movemento con estruturas rítmicas sinxelas.
- *Execución de bailes ou danzas sinxelas representativas da cultura galega e doutras culturas, seguindo o ritmo.
- *Imitación de persoaxes, obxectos e situacións.
- *Participación en situacións que supoñan comunicación corporal.
- *Deshinibición na exteriorización de emocións e sentimentos a través do corpo, o xesto e o movemento.

Bloque 5. Actividade física e saúde.

- *Identificación e práctica de hábitos básicos de hixiene corporal (aseo, roupa e calzado), alimentarios e posturais, relacionados coa actividade física.
- *Relación coa actividade física co benestar da persoa.
- *Modalidade corporal orientada a saúde.
- *Respeto das normas de uso de materiais e espazos na práctica de actividades físicas para evitar accidentes.
- *Respeto ás persoas que participan no xogo

Bloque 6. Os xogos e actividades deportivas.

- *Descubrimento da cooperación e a oposición con relación ás regras de xogo. Aceptación de distintos papeis no xogo.
- *Recoñecemento e aceptación das persoas que participan no xogo, aceptando o reto que supón opoñerse ao outro sen que iso derive en situacións de rivalidade ou menosprezo.
- *Comprensión das normas de xogo e cumprimento destas.
- *Confianza nas propias posibilidades na práctica dos xogos.
- *O xogo como actividade común a todas as culturas.
- *Coñecemento e práctica dalguns xogos de Galicia.
- *Práctica de xogos libres e organizados.
- *Xogos de aire libre no parque ou en contornos naturais próximos ao colexio. Exploración e gozo da motricidade ao aire libre, respectando a natureza.

1.5. CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Os criterios de avaliación son o referente específico para avaliar a aprendizaxe do alumnado. Describen aquilo que se quere valorar e que o alumnado debe lograr tanto en coñecementos coma en competencias, e responde ao que se pretende conseguir en cada disciplina.

Criterios de avaliación en primeiro de primaria.

- * Recoñecer desde a perspectiva de participante as posibles situacións conflictivas surgidas nos xogos aceptando as opinións dos demais.
- * Buscar de maneira guiada información utilizando fontes de información e facendo uso das TIC.
- * Demostrar un comportamento persoal e social responsable, respetándose a un mesmo e aos outros e outras nas actividades físicas e nos xogos, aceptando as normas e regras establecidas.
- * Aceptar e respetar a propia realidade corporal e a dos e das demais.
- * Coñecer a estrutura e funcionamento do corpo para realizar movementos adecuados ás situacións motrices que se lle presentan. coñecer a diversidade de actividades físicas, lúdicas, deportivas en especial as de Galicia.
- * Manifestar respecto cara ao contorno e o medio natural nos xogos e actividades ao aire libre.

1.6. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Son especificacións dos criterios da avaliación que permite definir os resultados de aprendizaxe e que concretan o que o alumnado debe saber, comprender e saber facer. Deben ser observables, medibles e avaliábeis, e permiten graduar o rendemento ou logro alcanzado.

Estándares de aprendizaxe en primeiro de primaria.

- * Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de forma razoable.
- * Recoñece as condutas non axeitadas que se producen nos xogos.
- * Utiliza de maneira guiada as novas tecnoloxías para buscar información.
- * Participa activamente nas actividades propostas.
- * Demuestra certa autonomía resolvendo problemas problemas motores.
- * Incorpora nas súas rutinas o coidado e a hixiene do corpo.
- * Participa na recollida e organización de material utilizado nas clases.
- * Acepta formar parte do grupo que lle corresponda.

- *Respetar a diversidade de realidades corporais entre os nenos e nenas da clase.
- *Coñece e identifica as partes do corpo propias.
- *Realiza actividades de equilibrio estático, con e sen axuda, en base de sustentación estable.
- *Reacciona corporalmente ante estímulos sinxelos visuais, auditivos e táctiles, dando respostas motrices que se adapten ás características deses estímulos.
- *Desprázase de distintas formas, variando os puntos de apoio.
- *Salta de distintas formas, variando os puntos de apoio e as frecuencias.
- *Realiza xiros sobre o eixe lonxitudinal variando os puntos de apoio, con coordinación e boa orientación espacial.
- *Equilibra o corpo en distintas posturas intentando controlar a tensión, a relaxación e a respiración.
- +Representa persoaxes e situacións, mediante o corpo e o movemento con desinhibición e espontaneidade.
- *Reproduce corporalmente una estrutura rítmica sinxela.
- *Realiza bailes e danzas sinxelas representativas da cultura galega e doutras culturas.
- *Intenta cumprir as normas básicas do coidado do corpo en relación coa hixiene, con autonomía.
- *Adopta hábitos alimentarios saudables.
- *Inicia a incorporación como axente de saúde da actividade física á súa rutina diaria.
- *Identifica os riscos individuais e colectivos daquelas actividades físicas que vai coñecendo e practicando.
- *Iniciase no uso de tácticas elementais dos xogos.
- *Utiliza as regras dos xogos en situacións de cooperación e oposición.
- *Practica xogos libres e xogos organizados.
- *Recoñece xogos tradicionais de Galicia.
- *Realiza distintos xogos tradicionais de Galicia seguindo as regras básicas.
- *Realiza actividades no medio natural.
- *Coñece o coidado e respecto do medio ao efectuar algunha actividade fóra do centro.

2. METODOLOXÍA

Entenderemos por Metodoloxía o *conxunto de estratexias, procedementos e accións organizadas e planificadas polo profesorado, de forma consciente e reflexivo, coa finalidade de posibilitar a aprendizaxe do alumnado e o logro dos obxetivos suscitados.*

A metodoloxía didáctica será innovadora, interdisciplinar, comunicativa, inclusiva, activa e participativa, e dirixida ao logro dos obxetivos e das competencias clave.

Empregaránse metodoloxías que permitan integrar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real, favorecendo a capacidade

de aprender por si mesmos e promovendo o traballo colaborativo e en equipo.

2.1. ESTILOS DE ENSINO

Terase como referente a Muska Mosston que propuxo una serie de estilos ordeados en progresión de máis a menos directivistas(de abaixo cara arriba):

Mando directo: O mestre leva o control da sesión, debendo os alumnos responder aos estímulos que se lle expoñen. O seu esquema é:

Caracterízase pola disciplina, as disposicións xeométricas e as respostas ao unísono. O docente establece os obxectivos, orde, execución, e observa as accións do alumnado. Baséase na imitación dun modelo. Procuraremos non empregar este estilo de ensino, aínda que en ocasións é necesario, cando necesitemos a imitación do modelo.

Asignación de tarefas: é un estilo moi similar ao anterior, pero neste caso, o mestre explica o que hai que facer e o alumno/a escolle o momento de comezar a tarefa, o ritmo, o número de repeticións. A ventaxa deste estilo de ensino é que respecta o principio de individualización xa que a tarefa axústase ás posibilidades de cada un, resultando un estilo moi motivador.

Ensino **recíproco**: o alumno/a pasa a ser mestre/a de maneira que avalía, corrixe e informa aos seus compañeiros/as.

O docente decide as tarefas e exercicios que se van realizar e só debe de corrixir aos observadores (o alumno/a que fai de docente).

Descubrimento **guiado**: propónse unha tarefa que o neno/a debe resolver, existindo unha única solución. O profesor/a guía a consecución de obxectivos e o alumno debe investigar baseándose nas súas indicacións encontrando así una solución que lle pertenza. Séguese o esquema:

O mestre/a irá guiando paulatinamente o alumnado a través de preguntas que o dirixirán cara a solución correcta.

Resolución de **problemas**: moi similar ao estilo anterior, pero a diferenza fundamental é que non hai unha única solución, senón que existen varias e é válida calquera coa que o alumno/a dea resposta ao problema exposto. É un estilo moi motivador e facilita a adquisición de aprendizaxes significativas. Tamén utilizaremos preferentemente este estilo de ensino.

Oxogo non está considerado propiamente un principio metodolóxico, pero sí un recurso metodolóxico moi indicado para conseguir os obxectivos propostos dunha forma lúdica e placenteira a calquera idade, e moito máis en Educación Primaria, polo que o utilizaremos o longo de todas ás unidades didácticas.

Para Jose María Cagigal o xogo é: “ acción, libre, desinteresada e intrascendente que xurde da vida habitual, cunhas limitacións espaciais e temporais, conforme a unhas determinadas regras, establecidas ou improvisadas, do cal o elemento informativo é a tensión”.

Por outro lado, mediante ou xogo, pódense adquirir hábitos, actitudes e valores de ecoloxismo (xogos na natureza), para a paz (xogos cooperativos), de coeducación (xogos non sexistas).

Resumindo, podemos dicir que para o neno/a a actividade lúdica é fundamental porque a través dela:

O neno/ descobre e fai seu o ámbito que o rodea.

O neno/a imita e imaxina

O neno/a relaciónase, acepta as regras e os demais.

O neno/a desenvolve habilidades e destrezas.

O neno/á coñécese a si mesmo e os demais.

O neno/a comunícase e incrementa o seu vocabulario.

O neno/a desenvolve o pensamento diverxente.

En resumo, ou xogo como actividade global axuda ó desenvolvemento de tódalas facetas e ámbitos da personalidade e conduta do individuo.

2.2 PRINCIPIOS METODOLÓXICOS BÁSICOS

Os **principios básicos** que se terán en conta son os seguintes:

Reforzo positivo: a motivación propiciará unha sensación de éxito e confianza mediante o coñecemento dos seus progresos e os eloxios por parte do mestre/a.

Progresión: Hai que seguir unha progresión de exercicios; é dicir, ir do fácil o difícil, sinxelo ao complexo.

Intensidade: Os estímulos serán o suficientemente intensos para que os exercicios sexan asimilados.

Transferencia: Cando se efectúa un novo movemento, este debe basearse no patrón de outros movementos aprendidos anteriormente.

Intereses: Os exercicios plantexados aos/as alumnos/as deben estar de acordo cos intereses e necesidades de estes, para lograr un aprendizaxe significativo.

Individualización: Hai que respectar as características morfolóxicas, fisiolóxicas e funcionais de cada neno/a. Cada un "é como é". Por iso á hora de avaliar se ten en conta a actitude e a aptitude.

2.3 METODOLOXÍA A DISTANCIA EN CASO DE CONFINAMENTO

No caso de que o alumnado teña que voltar ao confinamento domiciliario está previsto que algunhas actividades, sobre todo as que se poden facer de xeito individual, se podan mandar para que o alumnado as realice no seu domicilio. Ditas actividades serán mandadas a través do correo-e da aula e tamén serán subidas ao blog do 1º ciclo e a plataforma SITE.

3. TEMPORALIZACIÓN

Tomando coma referencia a Orde do 13 de xuño de 2014 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2014/15 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia, comprobamos que aproximadamente se desenvolven nel unhas 70 sesións de Educación Física. Por lei, haberá 2 sesións de Educación Física por semana.

Non cadro exposto indícase ou nome dá unidade didáctica, o número de sesións, os BLOQUES DE CONTIDOS a

tratar e o trimestre de aplicación.

	U.D	NOME	SESIÓNS	CONTIDOS
1º T R I M E S T R E	1	<u>COMEZAMOS O CURSO</u>	3	BLOQUE 1 BLOQUE 2 BLOQUE 5
	2	<u>O neno e a nena... así é o seu corpo</u>	6	
	3	<u>As nosas posturas</u>	4	
	4	<u>O neno e a nena e o espazo e o tempo</u>	8	
	6	<u>Lanzar e recibir con precisión</u>	4	
	7	<u>Avaliación: a hora da verdade.</u>	1	
2º T R I M E S T R E	8	<u>Formas de desprazarnos</u>	3	BLOQUE 1 BLOQUE 3 BLOQUE 5
	9	<u>Tocamos o ceo: saltos</u>	4	
	10	<u>Iniciámonos na ximnasia: xiros</u>	4	
	11	<u>Lanzamentos e recepcións</u>	4	
	12	<u>Iniciación ás habilidades básicas enlazadas</u>	3	
	13	<u>Avaliación: demostra o que sabes</u>	1	
3º T R I M E S T R E	14	<u>Xogos populares galegos</u>	6	BLOQUE 1 BLOQUE 4 BLOQUE 5 BLOQUE 6
	15	<u>Construímos os nosos xogos</u>	6	
	16	<u>Expresámonos co corpo</u>	4	

R	17	<u>Bailamos con ritmo</u>	4	
E				

3.1 MODELOS DE SESIÓN.

Existen moitos modelos de sesión como o método psicocinético de Le Bouch ou o proposto pola escola sueca polos Ling pero as nosas sesións seguirán o esquema proposto, entre outros, por Santos Berrocal xa que está considerado pedagoxicamente correcto:

MODELO DE SESIÓN DE SANTOS BERROCAL		
Fase	Durac.	Contido
Información	2/3 min	Nesta fase darase unha breve explicación aos nosos alumnos/ás do que imos traballar durante a sesión. Será breve, clara e sinxela e motivaremos os alumnos/as para a seguinte fase.
Animación	8/10 min	Nesta fase búscase preparar ao alumno/a física, psíquica e socialmente para o desenvolvemento da sesión, ademais evitaremos posibles lesións
Parte principal	20 min	É a parte máis importante da sesión xa que é a fase de logro de obxectivos. Para conseguir estes obxectivos utilizaranse os contidos e as tarefas estarán relacionadas con estes obxectivos.
Volta á calma	5/7 min	Xogos que favorecen a recuperación tras o esforzo físico e psíquico da parte principal. Preténdese que o alumnado recupere o estado emocional de antes de empezar a sesión para afrontar a seguinte clase.
Análise dos resultados	2/3 min	Fase de reflexión co alumnado achega da sesión e tamén serve de autovaloración sobre a nosa actuación e a consecución de obxectivos.

4. AVALIACIÓN

Segundo Llargadera a avaliación é: “mecanismo de recollida de información que unha vez analizada serve para tomar determinadas decisións”.

O obxecto da avaliación educativa exténdese dende a valoración do nivel de aprendizaxe do alumnado, mesmo ó análise global de todos os compoñentes do modelo educativo: obxectivos, contidos, materiais, actuación docente,...

Decreto 105/2014, do 4 de setembro: currículo da educación primaria_establece que esa avaliación servira para valorar o grao de adquisición das competencias e o logro dos obxectivos da etapa.

Para facer unha avaliación obxectiva teremos como referente os criterios de avaliación , que nos serviran para valorar individualmente o alumnado, e os estándares de aprendizaxe que son especificacións dos criterios de avaliación, que nos permitiran concretar o que o alumnado debe saber, comprender e saber facer na nosa área. Estes estándares de aprendizaxe serán observables, medibles e avaliábeis.

Avaliarase tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos de ensino e a propia práctica docente.

A avaliación dos procesos de aprendizaxe do alumnado será continua e global, e terá en conta o seu progreso no conxunto das áreas.

Os resultados da avaliación expresaránse nos termos de insuficiente(IN), suficiente(SU), ben (BE), notable (NT) e sobresaínte (SB).. Nestes termos engadirase unha cualificación numérica, sen empregar decimais, nunha escala do un a dez, coas seguintes correspondencias:

Insuficiente: 1,2,3 ou 4.

Suficiente: 5

Ben: 6

Notable: 7 ou 8

Sobresaliente: 9 ou 10

5. RECURSOS

Espaciais: gimnasio, patio de recreo, aula de informática,...

Materiais: aros, cordas, colchonetas, pelotas,...

Humanos: os alumnos/as, e o mestre de Educación Física.

Como punto de referencia das Unidades Didácticas empregamos os seguintes libros:

- Bravo Marín, E., Herrera Rodríguez, J.A., López López, M., Martín Infante, M.A. (2008): "Programación Anual de Educación Física para 1º de Primaria". INDE. Barcelona.
- Bravo Marín, E., Herrera Rodríguez, J.A., López López, M., Martín Infante, M.A. (2008): "Programación Anual de Educación Física para 2º de Primaria". INDE. Barcelona.
- Chinchilla Minguet, J. L. , Alonso ballesteros, J. (2008): "Educación Física en primaria 1". CCS. Madrid.
- Chinchilla Minguet, J. L. , Alonso ballesteros, J. (2008): "Educación Física en primaria 2". CCS. Madrid.
- Chinchilla Minguet, J. L. , Alonso ballesteros, J. (2008): "Educación Física en primaria 3". CCS. Madrid.
- OUTRA BIBLIOGRAFÍA que axuda a completar a sesión é:

- AA VV. “Juegos cooperativos y competitivos para Ed. Física.” Cadernos técnicos pedagógicos de INEF-Galicia.
- AA VV. “Ejercicios de Ed. Física para Ed. Primaria.” Fichero de juegos no competitivos. ESCUELA ESPAÑOLA.

6. EDUCACIÓN EN VALORES

Transversalidade, existe un conxunto de aspectos aos que a sociedade é especialmente sensible nos últimos anos (consumismo, saúde...) e que pola súa relevancia deben ser tratados en todas as áreas do currículo; son os denominados temas transversais. Non constitúen un bloque temático, nin áreas determinadas e non supón introducir contidos novos, senón organizar os xa establecidos ao redor dun eixo educativo concreto. Aconséllase que sexas referentes constantes que impregnen o labor educativo. Son os seguintes:

1. Educación ambiental: desde a nosa área promoveranse actividades que axuden a coñecer, gozar, respectar e coidar o contorno.

2. Educación para a paz: a práctica de actividades físicas e, especialmente, deportes de cooperación/oposición, proporcionan situacións de tensión, enfrontamento, rivalidade, etc, que é necesario resolver cunha actitude de diálogo.

3. Educación do consumidor: é importante desmitificar a carga consumista que teñen os artigos deportivos, e sobre todo, algunhas marcas e personaxes públicos.

4. Educación viaria: fomentaranse hábitos encamiñados á creación do sentido viario, exploración da contorna urbana e desprazamentos por el de forma autónoma e segura.

5. Educación para a saúde e calidade de vida: este é un dos bloques de contidos da área, polo que se traballa directamente.

6. Educación para a igualdade de oportunidades entre sexos: respectaranse as características de cada un deles, contribuíndo a eliminar os estereotipos sexistas, tanto da propia práctica deportiva como os da vida cotiá.

7. Educación sexual: a nosa área posibilita o coñecemento da propia realidade corporal, evitando toda carga morbosa sobre a sexualidade. Da identificación dos aspectos sexuais, pasaremos a un coñecemento sobre aspectos biolóxicos e finalmente, a unha valoración dos aspectos sociais, de forma que o alumnado chegue a coñecer e apreciar os roles sexuais masculino e feminino, así como o exercicio da sexualidade en canto a actividades de comunicación plena entre persoas.

8. Educación moral e cívica: a achega a este tema transversal é total. Basta con recordar algúns deles como: a autoestima, o respecto aos demais, a aceptación das propias posibilidades e limitacións corporais, a solidariedade e a cooperación, a aceptación da diversidade,

9 Educación para o lecer: ensinácese a gozar do tempo libre por medio da actividade física.

7. RELACIÓN COAS TIC'S

Algunha das sesións empregaremos a aula de informática para levar a cabo actividades relacionadas coa Ed. Física.

- <http://www.cepalcala.org/efisica/>
- http://www.juntadeandalucia.es/averroes/huerta_retiro/
- <http://juegodeef.8m.com/>
- <http://www.batiburro.net/webquest/webquest04.php>
- <http://www.xtec.es/~jroca222/especiales.htm>
- http://www.capitannemo.ar/tabla_de_juego.htm
- <http://.terra.es/personal4/lapeonza/>
- <http://encima.pntic.mec.es~mroc0005/marcky.htm>

8. RELACIÓN CON OUTRAS ÁREAS

A nosa área non está á marxe das demais áreas curriculares, polo tanto se relacionar constantemente con elas (é o que se denomina Principio de Interdisciplinariedad).

A nosa área vincúlase con todas as áreas, pero especialmente coas seguintes:

1. Área de matemáticas: xa que traballamos algúns aspectos en común como son os puntos e sistemas de referencia (situación dun obxecto no espazo, distancias, desprazamentos, xiros), representación elemental do espazo (planos, mapas e maquetas) agrupacións e operacións básicas, disposicións xeométricas, etc.

2. Área de educación artística: a Música a relacionamos cos aspectos temporais (ritmo, duración, secuencia, velocidade...), o corpo como instrumento de expresión e comunicación (recursos expresivos, xestos, movemento), danzas e bailes, etc. Respecto da Plástica, coa imaxe como elemento de comunicación, a construción de xoguetes con material de desfeito, a utilización de diversos materiais e recursos, etc.

3. Área de Ciencias Naturais e Ciencias Sociais: traballaremos a percepción do propio corpo (identificación e localización dos principais órganos), percepción espacial (orientación, puntos cardinais, distancias), identificación das situacións de colaboración en conflitos sociais e culturais, participación na toma de decisións do grupo, etc.

4. Área de lingua castelá, galega e estranxeira: vincúlase principalmente con sistemas e elementos de comunicación verbal e non verbal (imaxe, son, xesto, movemento, etc.).

1. RELACIÓN CO CURRÍCULO

A continuación xustificanse a relación desta programación con algúns aspectos prescritivos do currículo oficial: **(Decreto 105/2014, do 4 de setembro: currículo da educación primaria e a Orde do 23 de xullo de 2014 pola que se regula a implantación para o curso 2014/2015 dos cursos primeiro, terceiro e quinto de educación primaria na comunidade autónoma de Galicia, segundo o calendario de implantación da Lei orgánica 8/2013, para a mellora da calidade educativa).**

1.1. RELACIÓN COMPETENCIAS BÁSICAS

Son as capacidades para aplicar de maneira integrada os contido propios de cada ensinanza e etapa educativa, co fin de lograr a realización adecuada de actividades e a resolución eficaz de problemas complexos.

A integración de estas ao currículo permite poñer o acento naquelas aprendizaxes que se consideran imprescindibles, dende unha formulación integradora e orientada á aplicación dos saberes adquiridos. De aí o seu carácter básico. Son aquelas competencias que debe desenvolver un alumno/a ao finalizar o ensino obrigatorio para poder lograr a súa realización persoal, exercer a cidadanía activa, incorporarse á vida adulta dun xeito satisfactorio e ser capaz de desenvolver un aprendizaxe permanente ao longo da vida.

Identifícanse sete competencias básicas:

- 1 **COMPETENCIA EN COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA (CCL)**
- 2 **COMPETENCIA MATEMÁTICA E COMPETENCIAS BÁSICAS EN CIENCIA E TECNOLOXÍA (CMCT)**
- 3 **COMPETENCIA DIXITAL (CD)**
- 4 **APRENDER A APRENDER (CAA)**
- 5 **COMPETENCIA SOCIAL E CÍVICAS (CSC)**
- 6 **SENTIDO DE INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR (CSIEE)**
- 7 **CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURALS (CCEC)**

Potenciarase o desenvolvemento da competencia de comunicación lingüística e da competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.

1.2. RELACIÓN COS OBXECTIVOS XERAIS DE ETAPA

Os alumnos/ás deberán alcanzar os seguintes obxectivos ao rematar o proceso educativo, como resultado das experiencias de ensino e aprendizaxe. A nosa área colabora na consecución deles.

Os obxectivos de etapa son:

- a** Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, preparáanse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b** Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e responsabilidade no estado así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe.
- c** Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos, que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d** Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- e** Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega, a lingua castelá e desenvolver hábitos de lectura en ambas as dúas linguas.
- f** Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- g** Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser capaces de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.
- h** Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- i** Iniciarse no uso das tecnoloxías da información e da comunicación, para a aprendizaxe, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciban e elaboren.
- j** Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- k** Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferentas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- l** Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezcan o seu coidado.
- m** Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
- n** Fomentar a educación viráis e as actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

- o Coñecer , apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e os homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

1.3. RELACIÓN COS BLOQUES DE CONTIDOS

Son o conxunto de coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes que contribuen ao logro dos obxetivos de cada ensinanza e etapa educativa, e á adquisición de competencias.

Os contidos teñen relación directa cos obxetivos. Na área de Educación Física, na comunidade autónoma de Galicia, aparecen seis bloques de contidos regulados polo **Decreto 105/2014, do 4 de setembro: currículo da educación primaria e a Orde do 23 de xullo de 2014 pola que se regula a implantación para o curso 2014/2015 dos cursos primeiro, terceiro e quinto de educación primaria na comunidade autónoma de Galicia, segundo o calendario de implantación da Lei orgánica 8/2013, para a mellora da calidade educativa**

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS: trata aspectos como os valores que teñen por referente o corpo, o movemento e a relación co contorno, a educación viaria, a resolución de conflitos mediante o diálogo e aceptación das regras establecidas, o desenvolvemento da iniciativa individual e de hábitos de esforzo, as actitudes, a confianza, o uso adecuado dos materiais e espazos e a integración das tecnoloxías da información e comunicación.

BLOQUE 2. O CORPO IMAXE E PERCEPCIÓN: céntrase principalmente nas capacidades perceptivo-motrices: corporalidade ou esquema corporal(ton muscular, relaxación e respiración), espacialidade e temporalidade; tamén, se inclúe o equilibrio.

BLOQUE 3. HABILIDADES MOTRICES: recóllense una serie de contidos asociados á habilidade motriz. Aparece a coordinación e as capacidades físicas básicas como condicionantes da habilidade. Ademais de desenvolver as habilidades básicas e específicas tanto no medio habitual como noutros medios.

BLOQUE 4. ACTIVIDADES FÍSICAS ARTÍSTICO-EXPRESIVAS: o considérase o corpo como instrumento expresivo e comunicativo por excelencia. Utilízanse como recursos expresivos o xesto e o movemento, fomentando a creatividade. Prímense actitudes como a desinhibición e superación do medo o ridículo.

BLOQUE 5. ACTIVIDADE FÍSICA E SAÚDE: é necesario que o alumnado teña patróns de comportamento con relación á saúde dende una idade temprá (hixiene corporal e postural, hábitos alimenticios...)

BLOQUE 6. OS XOGOS E AS ACTIVIDADES DEPORTIVAS: trabállanse o coñecemento e o respecto polas regras e normas, a utilización de estratexias de cooperación, oposición e colaboración/oposición e a práctica de diferentes xogos e deportes, con especial hincapé nos xogos tradicionais de Galicia.

CONTIDOS.

Primeiro de primaria.

Bloque 1. Contidos comúns:

- * Aceptación da propia realidade corporal.
- * Respeto das persoas que participan no xogo.
- * Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas para afrontar as dificultades propias da práctica da actividades física.
- *Utilización guiada de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe.
- *Integración das tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.
- *Uso correcto de materiais e espazos na práctica da educación física.
- *O coidado do corpo e a consolidación de hábitos de higiene corporal.
- *Adopción de conductas seguras ao actuar como peóns ou peoas nas saídas polo contorno do colexio.

Bloque 2. Imaxe e percepción.

- *Aceptación da propia realidade corporal.
- *Confianza nun mesmo, aumento da autoestima e a autonomía persoal.
- *Estructura corporal, Identificación do propio corpo e das principais partes que interveñen no movemento.
- *Experimentación e exploración de posturas corporais deferentes.
  - *Vivencia da elación global como estado de quietude e toma de conciencia da respiración.
- *Experimentación de situacións simples de equilibrio estático sobre bases estables.
- *Percepción espacio-temporal. Orientación do corpo e nocións topolóxicas básicas (dentro/fóra, arriba/abaxo, diante/detrás, cerca/lonxe...)
- *Recoñecemento da lateralidade e da dominancia lateral propia.
- *Posibilidades sensoriais (vista, oído, tacto). Experimentación, exploración e discriminación das sensacións.
Exploración

Bloque 3. Habilidades motrices.

- *Formas e posibilidades do movemento. Experimentación de diferentes formas de execución e control das habilidades motrices básicas: desprazamentos, xiros, saltos.
- *Desenvolvemento e control da motricidade fina e a coordinación visomotora a través do manexo de obxectos.
- * Resolución de problemas motores sinxelos.
- *Acondicionamento físico xeral en situacións de xogo, especialmente mantemento e mellora da flexibilidade.

*Disposición favorable a participar en actividades físicas diversas aceptando as diferentes do nivel de habilidade. Autonomía e confianza nas propias habilidades motrices en situacións e contornos habituais.

Bloque 4. Actividades físicas artístico-expresivas.

- * Descubrimento e exploración das posibilidades expresivas do corpo e do movemento. Sincronización do movemento con estruturas rítmicas sinxelas.
- *Execución de bailes ou danzas sinxelas representativas da cultura galega e doutras culturas, seguindo o ritmo.
- *Imitación de persoaxes, obxectos e situacións.
- *Participación en situacións que supoñan comunicación corporal.
- *Deshinibición na exteriorización de emocións e sentimentos a través do corpo, o xesto e o movemento.

Bloque 5. Actividade física e saúde.

- *Identificación e práctica de hábitos básicos de hixiene corporal (aseo, roupa e calzado), alimentarios e posturais, relacionados coa actividade física.
- *Relación coa actividade física co benestar da persoa.
- *Modalidade corporal orientada a saúde.
- *Respeto das normas de uso de materiais e espazos na práctica de actividades físicas para evitar accidentes.
- *Respeto ás persoas que participan no xogo

Bloque 6. Os xogos e actividades deportivas.

- *Descubrimento da cooperación e a oposición con relación ás regras de xogo. Aceptación de distintos papeis no xogo.
- *Recoñecemento e aceptación das persoas que participan no xogo, aceptando o reto que supón opoñerse ao outro sen que iso derive en situacións de rivalidade ou menosprezo.
- *Comprensión das normas de xogo e cumprimento destas.
- *Confianza nas propias posibilidades na práctica dos xogos.
- *O xogo como actividade común a todas as culturas.
- *Coñecemento e práctica dalguns xogos de Galicia.
- *Práctica de xogos libres e organizados.
- *Xogos de aire libre no parque ou en contornos naturais próximos ao colexio. Exploración e gozo da motricidade ao aire libre, respectando a natureza.

1.5. CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Os criterios de avaliación son o referente específico para avaliar a aprendizaxe do alumnado. Describen aquilo que se quere valorar e que o alumnado debe lograr tanto en coñecementos coma en competencias, e responde ao que se pretende conseguir en cada disciplina.

Criterios de avaliación en primeiro de primaria.

- * Recoñecer desde a perspectiva de participante as posibles situacións conflictivas surgidas nos xogos aceptando as opinións dos demais.
- * Buscar de maneira guiada información utilizando fontes de información e facendo uso das TIC.
- * Demostrar un comportamento persoal e social responsable, respetándose a un mesmo e aos outros e outras nas actividades físicas e nos xogos, aceptando as normas e regras establecidas.
- * Aceptar e respetar a propia realidade corporal e a dos e das demais.
- * Coñecer a estrutura e funcionamento do corpo para realizar movementos adecuados ás situacións motrices que se lle presentan. coñecer a diversidade de actividades físicas, lúdicas, deportivas en especial as de Galicia.
- * Manifestar respecto cara ao contorno e o medio natural nos xogos e actividades ao aire libre.

1.6. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Son especificacións dos criterios da avaliación que permite definir os resultados de aprendizaxe e que concretan o que o alumnado debe saber, comprender e saber facer. Deben ser observables, medibles e avaliábeis, e permiten graduar o rendemento ou logro alcanzado.

Estándares de aprendizaxe en primeiro de primaria.

- * Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de forma razoable.
- * Recoñece as condutas non axeitadas que se producen nos xogos.
- * Utiliza de maneira guiada as novas tecnoloxías para buscar información.
- * Participa activamente nas actividades propostas.
- * Demuestra certa autonomía resolvendo problemas motores.
- * Incorpora nas súas rutinas o coidado e a hixiene do corpo.
- * Participa na recollida e organización de material utilizado nas clases.
- * Acepta formar parte do grupo que lle corresponda.

- *Respetar a diversidade de realidades corporais entre os nenos e nenas da clase.
- *Coñece e identifica as partes do corpo propias.
- *Realiza actividades de equilibrio estático, con e sen axuda, en base de sustentación estable.
- *Reacciona corporalmente ante estímulos sinxelos visuais, auditivos e táctiles, dando respostas motrices que se adapten ás características deses estímulos.
- *Desprázase de distintas formas, variando os puntos de apoio.
- *Salta de distintas formas, variando os puntos de apoio e as frecuencias.
- *Realiza xiros sobre o eixe lonxitudinal variando os puntos de apoio, con coordinación e boa orientación espacial.
- *Equilibra o corpo en distintas posturas intentando controlar a tensión, a relaxación e a respiración.
- +Representa persoaxes e situacións, mediante o corpo e o movemento con desinhibición e espontaneidade.
- *Reproduce corporalmente una estrutura rítmica sinxela.
- *Realiza bailes e danzas sinxelas representativas da cultura galega e doutras culturas.
- *Intenta cumprir as normas básicas do coidado do corpo en relación coa hixiene, con autonomía.
- *Adopta hábitos alimentarios saudables.
- *Inicia a incorporación como axente de saúde da actividade física á súa rutina diaria.
- *Identifica os riscos individuais e colectivos daquelas actividades físicas que vai coñecendo e practicando.
- *Iniciase no uso de tácticas elementais dos xogos.
- *Utiliza as regras dos xogos en situacións de cooperación e oposición.
- *Practica xogos libres e xogos organizados.
- *Recoñece xogos tradicionais de Galicia.
- *Realiza distintos xogos tradicionais de Galicia seguindo as regras básicas.
- *Realiza actividades no medio natural.
- *Coñece o coidado e respecto do medio ao efectuar algunha actividade fóra do centro.

2. METODOLOXÍA

Entenderemos por Metodoloxía o *conxunto de estratexias, procedementos e accións organizadas e planificadas polo profesorado, de forma consciente e reflexivo, coa finalidade de posibilitar a aprendizaxe do alumnado e o logro dos obxetivos suscitados.*

A metodoloxía didáctica será innovadora, interdisciplinar, comunicativa, inclusiva, activa e participativa, e dirixida ao logro dos obxetivos e das competencias clave.

Empregaránse metodoloxías que permitan integrar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real, favorecendo a capacidade

de aprender por si mesmos e promovendo o traballo colaborativo e en equipo.

2.1. ESTILOS DE ENSINO

Terase como referente a Muska Mosston que propuxo una serie de estilos ordeados en progresión de máis a menos directivistas(de abaixo cara arriba):

Mando directo: O mestre leva o control da sesión, debendo os alumnos responder aos estímulos que se lle expoñen. O seu esquema é:

Caracterízase pola disciplina, as disposicións xeométricas e as respostas ao unísono. O docente establece os obxectivos, orde, execución, e observa as accións do alumnado. Baséase na imitación dun modelo. Procuraremos non empregar este estilo de ensino, aínda que en ocasións é necesario, cando necesitemos a imitación do modelo.

Asignación de tarefas: é un estilo moi similar ao anterior, pero neste caso, o mestre explica o que hai que facer e o alumno/a escolle o momento de comezar a tarefa, o ritmo, o número de repeticións. A ventaxa deste estilo de ensino é que respecta o principio de individualización xa que a tarefa axústase ás posibilidades de cada un, resultando un estilo moi motivador.

Ensino **recíproco**: o alumno/a pasa a ser mestre/a de maneira que avalía, corrixe e informa aos seus compañeiros/as.

O docente decide as tarefas e exercicios que se van realizar e só debe de corrixir aos observadores (o alumno/a que fai de docente).

Descubrimento **guiado**: propónse unha tarefa que o neno/a debe resolver, existindo unha única solución. O profesor/a guía a consecución de obxectivos e o alumno debe investigar baseándose nas súas indicacións encontrando así una solución que lle pertenza. Séguese o esquema:

O mestre/a irá guiando paulatinamente o alumnado a través de preguntas que o dirixirán cara a solución correcta.

Resolución **de problemas**: moi similar ao estilo anterior, pero a diferenza fundamental é que non hai unha única solución, senón que existen varias e é válida calquera coa que o alumno/a dea resposta ao problema exposto. É un estilo moi motivador e facilita a adquisición de aprendizaxes significativas. Tamén utilizaremos preferentemente este estilo de ensino.

Oxogo non está considerado propiamente un principio metodolóxico, pero sí un recurso metodolóxico moi indicado para conseguir os obxectivos propostos dunha forma lúdica e placenteira a calquera idade, e moito máis en Educación Primaria, polo que o utilizaremos o longo de todas ás unidades didácticas.

Para Jose María Cagigal o xogo é: “ acción, libre, desinteresada e intrascendente que xurde da vida habitual, cunhas limitacións espaciais e temporais, conforme a unhas determinadas regras, establecidas ou improvisadas, do cal o elemento informativo é a tensión”.

Por outro lado, mediante o xogo, pódense adquirir hábitos, actitudes e valores de ecoloxismo (xogos na natureza), para a paz (xogos cooperativos), de coeducación (xogos non sexistas).

Resumindo, podemos dicir que para o neno/a a actividade lúdica é fundamental porque a través dela:

O neno/ descobre e fai seu o ámbito que o rodea.

O neno/a imita e imaxina

O neno/a relaciónase, acepta as regras e os demais.

O neno/a desenvolve habilidades e destrezas.

O neno/a coñécese a si mesmo e os demais.

O neno/a comunícase e incrementa o seu vocabulario.

O neno/a desenvolve o pensamento diverxente.

En resumo, ou xogo como actividade global axuda ó desenvolvemento de tódalas facetas e ámbitos da personalidade e conduta do individuo.

2.2 PRINCIPIOS METODOLÓXICOS BÁSICOS

Os **principios básicos** que se terán en conta son os seguintes:

Reforzo positivo: a motivación propiciará unha sensación de éxito e confianza mediante o coñecemento dos seus progresos e os eloxios por parte do mestre/a.

Progresión: Hai que seguir unha progresión de exercicios; é dicir, ir do fácil o difícil, sinxelo ao complexo.

Intensidade: Os estímulos serán o suficientemente intensos para que os exercicios sexan asimilados.

Transferencia: Cando se efectúa un novo movemento, este debe basearse no patrón de outros movementos aprendidos anteriormente.

Intereses: Os exercicios plantexados aos/as alumnos/as deben estar de acordo cos intereses e necesidades de estes, para lograr un aprendizaxe significativo.

Individualización: Hai que respectar as características morfolóxicas, fisiolóxicas e funcionais de cada neno/a. Cada un "é como é". Por iso á hora de avaliar se ten en conta a actitude e a aptitude.

2.3 METODOLOXÍA A DISTANCIA EN CASO DE CONFINAMENTO

No caso de que o alumnado teña que voltar ao confinamento domiciliario está previsto que algunhas actividades, sobre todo as que se poden facer de xeito individual, se podan mandar para que o alumnado as realice no seu domicilio. Ditas actividades serán mandadas a través do correo-e da aula e tamén serán subidas ao blog do 1º ciclo e a plataforma SITE.

3. TEMPORALIZACIÓN

Tomando coma referencia a Orde do 13 de xuño de 2014 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2014/15 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia, comprobamos que aproximadamente se desenvolven nel unhas 70 sesións de Educación Física. Por lei, haberá 2 sesións de Educación Física por semana.

Non cadro exposto indícase ou nome da unidade didáctica, o número de sesións, os BLOQUES DE CONTIDOS a tratar e o trimestre de aplicación.

	U.D	NOME	SESIÓNS	CONTIDOS
1º T R I M E S T R E	1	<u>COMEZAMOS O CURSO</u>	3	BLOQUE 1 BLOQUE 2 BLOQUE 5
	2	<u>O neno e a nena... así é o seu corpo</u>	6	
	3	<u>As nosas posturas</u>	4	
	4	<u>O neno e a nena e o espazo e o tempo</u>	8	
	6	<u>Lanzar e recibir con precisión</u>	4	
	7	<u>Avaliación: a hora da verdade.</u>	1	
2º T R I M E S T R E	8	<u>Formas de desprazarnos</u>	3	BLOQUE 1 BLOQUE 3 BLOQUE 5
	9	<u>Tocamos o ceo: saltos</u>	4	
	10	<u>Iniciámonos na ximnasia: xiros</u>	4	
	11	<u>Lanzamentos e recepcións</u>	4	
	12	<u>Iniciación ás habilidades básicas enlazadas</u>	3	
	13	<u>Avaliación: demostra o que sabes</u>	1	
3º T R I M E S T R E	14	<u>Xogos populares galegos</u>	6	BLOQUE 1 BLOQUE 4 BLOQUE 5
	15	<u>Construímos os nosos xogos</u>	6	

ES T R E	16	<u>Expresámonos co corpo</u>	4	BLOQUE 6
	17	<u>Bailamos con ritmo</u>	4	

3.1 MODELOS DE SESIÓN.

Existen moitos modelos de sesión como o método psicocinético de Le Bouch ou o proposto pola escola sueca polos Ling pero as nosas sesións seguirán o esquema proposto, entre outros, por Santos Berrocal xa que está considerado pedagoxicamente correcto:

MODELO DE SESIÓN DE SANTOS BERROCAL		
Fase	Durac.	Contido
Información	2/3 min	Nesta fase darase unha breve explicación aos nosos alumnos/ás do que imos traballar durante a sesión. Será breve, clara e sinxela e motivaremos os alumnos/as para a seguinte fase.
Animación	8/10 min	Nesta fase búscase preparar ao alumno/a física, psíquica e socialmente para o desenvolvemento da sesión, ademais evitaremos posibles lesións
Parte principal	20 min	É a parte máis importante da sesión xa que é a fase de logro de obxectivos. Para conseguir estes obxectivos utilizaranse os contidos e as tarefas estarán relacionadas con estes obxectivos.
Volta á calma	5/7 min	Xogos que favorecen a recuperación tras o esforzo físico e psíquico da parte principal. Preténdese que o alumnado recupere o estado emocional de antes de empezar a sesión para afrontar a seguinte clase.
Análise dos resultados	2/3 min	Fase de reflexión co alumnado achega da sesión e tamén serve de autovaloración sobre a nosa actuación e a consecución de obxectivos.

4. AVALIACIÓN

Segundo Llargadera a avaliación é: “mecanismo de recollida de información que unha vez analizada serve para tomar determinadas decisións”.

O obxecto da avaliación educativa exténdese dende a valoración do nivel de aprendizaxe do alumnado, mesmo ó

análise global de todos os compoñentes do modelo educativo: obxectivos, contidos, materiais, actuación docente,...

Decreto 105/2014, do 4 de setembro: currículo da educación primaria_establece que esa avaliación servira para valorar o grao de adquisición das competencias e o logro dos obxectivos da etapa.

Para facer unha avaliación obxectiva teremos como referente os criterios de avaliación , que nos serviran para valorar individualmente o alumnado, e os estándares de aprendizaxe que son especificacións dos criterios de avaliación, que nos permitiran concretar o que o alumnado debe saber, comprender e saber facer na nosa área. Estes estándares de aprendizaxe serán observables, medibles e avaliáveis.

Avaliarase tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos de ensino e a propia práctica docente.

A avaliación dos procesos de aprendizaxe do alumnado será continua e global, e terá en conta o seu progreso no conxunto das áreas.

Os resultados da avaliación expresaránse nos termos de insuficiente(IN), suficiente(SU), ben (BE), notable (NT) e sobresaínte (SB).. Nestes termos engadirase unha cualificación numérica, sen empregar decimais, nunha escala do un a dez, coas seguintes correspondencias:

Insuficiente: 1,2,3 ou 4.

Suficiente: 5

Ben: 6

Notable: 7 ou 8

Sobresaliente: 9 ou 10

5. RECURSOS

Espaciais: gimnasio, patio de recreo, aula de informática,...

Materiais: aros, cordas, colchonetas, pelotas,...

Humanos: os alumnos/as, e o mestre de Educación Física.

Como punto de referencia das Unidades Didácticas empregamos os seguintes libros:

- Bravo Marín, E., Herrera Rodríguez, J.A., López López, M., Martín Infante, M.A. (2008): "Programación Anual de Educación Física para 1º de Primaria". INDE. Barcelona.

- Bravo Marín, E., Herrera Rodríguez, J.A., López López, M., Martín Infante, M.A. (2008): "Programación Anual de Educación Física para 2º de Primaria". INDE. Barcelona.

- Chinchilla Minguet, J. L. , Alonso ballesteros, J. (2008): "Educación Física en primaria 1". CCS. Madrid.

- Chinchilla Minguet, J. L. , Alonso ballesteros, J. (2008): "Educación Física en primaria 2". CCS. Madrid.

- Chinchilla Minguet, J. L. , Alonso ballesteros, J. (2008): “Educación Física en primaria 3”. CCS. Madrid.

- OUTRA BIBLIOGRAFÍA que axuda a completar as sesión é:

- AA VV.“ Juegos cooperativos y competitivos para Ed. Física.” Cadernos técnicos pedagógicos de INEF-Galicia.
- AA VV. “Ejercicios de Ed. Física para Ed. Primaria.” Fichero de juegos no competitivos.ESCUELA ESPAÑOLA.

6. EDUCACIÓN EN VALORES

Transversalidade, existe un conxunto de aspectos aos que a sociedade é especialmente sensible nos últimos anos (consumismo, saúde...) e que pola súa relevancia deben ser tratados en todas as áreas do currículo; son os denominados temas transversais. Non constitúen un bloque temático, nin áreas determinadas e non supón introducir contidos novos, senón organizar os xa establecidos ao redor dun eixo educativo concreto. Aconséllase que sexas referentes constantes que impregnen o labor educativo. Son os seguintes:

1. Educación ambiental: desde a nosa área promoveranse actividades que axuden a coñecer, gozar, respectar e coidar o contorno.

2. Educación para a paz: a práctica de actividades físicas e, especialmente, deportes de cooperación/oposición, proporcionan situacións de tensión, enfrontamento, rivalidade, etc, que é necesario resolver cunha actitude de diálogo.

3. Educación do consumidor: é importante desmitificar a carga consumista que teñen os artigos deportivos, e sobre todo, algunhas marcas e personaxes públicos.

4. Educación viaria: fomentaranse hábitos encamiñados á creación do sentido viario, exploración da contorna urbana e desprazamentos por el de forma autónoma e segura.

5. Educación para a saúde e calidade de vida: este é un dos bloques de contidos da área, polo que se traballa directamente.

6. Educación para a igualdade de oportunidades entre sexos: respectaranse as características de cada un deles, contribuíndo a eliminar os estereotipos sexistas, tanto da propia práctica deportiva como os da vida cotiá.

7. Educación sexual: a nosa área posibilita o coñecemento da propia realidade corporal, evitando toda carga morbosa sobre a sexualidade. Da identificación dos aspectos sexuais, pasaremos a un coñecemento sobre aspectos biolóxicos e finalmente, a unha valoración dos aspectos sociais, de forma que o alumnado chegue a coñecer e apreciar os roles sexuais masculino e feminino, así como o exercicio da sexualidade en canto a actividades de comunicación plena entre persoas.

8. Educación moral e cívica: a achega a este tema transversal é total. Basta con recordar algúns deles como: a autoestima, o respecto aos demais, a aceptación das propias posibilidades e limitacións corporais, a solidariedade e a cooperación, a aceptación da diversidade,

9 Educación para o lecer: ensinácese a gozar do tempo libre por medio da actividade física.

7. RELACIÓN COAS TIC'S

Algunha das sesións empregaremos a aula de informática para levar a cabo actividades relacionadas coa Ed. Física.

- <http://www.cepalcala.org/efisica/>
- http://www.juntadeandalucia.es/averroes/huerta_retiro/
- <http://juegodeef.8m.com/>
- <http://www.batiburro.net/webquest/webquest04.php>
- <http://www.xtec.es/~jroca222/especiales.htm>
- http://www.capitannemo.ar/tabla_de_juego.htm
- <http://.terra.es/personal4/lapeonza/>
- <http://encima.pntic.mec.es~mroc0005/marcky.htm>

8. RELACIÓN CON OUTRAS ÁREAS

A nosa área non está á marxe das demais áreas curriculares, polo tanto se relacionar constantemente con elas (é o que se denomina Principio de Interdisciplinarietà).

A nosa área vincúlase con todas as áreas, pero especialmente coas seguintes:

1. Área de matemáticas: xa que traballamos algúns aspectos en común como son os puntos e sistemas de referencia (situación dun obxecto no espazo, distancias, desprazamentos, xiros), representación elemental do espazo (planos, mapas e maquetas) agrupacións e operacións básicas, disposicións xeométricas, etc.

2. Área de educación artística: a Música a relacionamos cos aspectos temporais (ritmo, duración, secuencia, velocidade...), o corpo como instrumento de expresión e comunicación (recursos expresivos, xestos, movemento), danzas e bailes, etc. Respecto da Plástica, coa imaxe como elemento de comunicación, a construción de xoguetes con material de desfeito, a utilización de diversos materiais e recursos, etc.

3. Área de Ciencias Naturais e Ciencias Sociais: traballaremos a percepción do propio corpo (identificación e localización dos principais órganos), percepción espacial (orientación, puntos cardinais, distancias), identificación das situacións de colaboración en conflitos sociais e culturais, participación na toma de decisións do grupo, etc.

4. Área de lingua castelá, galega e estranxeira: vincúlase principalmente con sistemas e elementos de comunicación verbal e non verbal (imaxe, son, xesto, movemento, etc.).

1. RELACIÓN CO CURRÍCULO

A continuación xustificanse a relación desta programación con algúns aspectos prescritivos do currículo oficial: **(Decreto 105/2014, do 4 de setembro: currículo da educación primaria e a Orde do 23 de xullo de 2014 pola que se regula a implantación para o curso 2014/2015 dos cursos primeiro, terceiro e quinto de educación primaria na comunidade autónoma de Galicia, segundo o calendario de implantación da Lei orgánica 8/2013, para a mellora da calidade educativa).**

1.1. RELACIÓN COMPETENCIAS BÁSICAS

Son as capacidades para aplicar de maneira integrada os contidos propios de cada ensinanza e etapa educativa, co fin de lograr a realización adecuada de actividades e a resolución eficaz de problemas complexos.

A integración de estas ao currículo permite poñer o acento naquelas aprendizaxes que se consideran imprescindibles, dende unha formulación integradora e orientada á aplicación dos saberes adquiridos. De aí o seu carácter básico. Son aquelas competencias que debe desenvolver un alumno/a ao finalizar o ensino obrigatorio para poder lograr a súa realización persoal, exercer a cidadanía activa, incorporarse á vida adulta dun xeito satisfactorio e ser capaz de desenvolver un aprendizaxe permanente ao longo da vida.

Identifícanse sete competencias básicas:

- 1 COMPETENCIA EN COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA(CCL)**
- 2 COMPETENCIA MATEMÁTICA E COMPETENCIAS BÁSICAS EN CIENCIA E TECNOLOXÍA(CMCT)**
- 3 COMPETENCIA DIXITAL(CD)**
- 4 APRENDER A APRENDER(CAA)**
- 5 COMPETENCIA SOCIAL E CÍVICAS(CSC)**
- 6 SENTIDO DE INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR(CSIEE)**
- 7 CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURALS(CCEC)**

Potenciarase o desenvolvemento da competencia de comunicación lingüística e da competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.

1.2. RELACIÓN COS OBOECTIVOS XERAIS DE ETAPA

Os alumnos/ás deberán alcanzar os seguintes obxectivos ao rematar o proceso educativo, como resultado das experiencias de ensino e aprendizaxe. A nosa área colabora na consecución deles.

Os obxectivos de etapa son:

- a** Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, preparáanse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b** Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e responsabilidade no estado así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe.
- c** Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos, que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d** Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- e** Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega, a lingua castelá e desenvolver hábitos de lectura en ambas as dúas linguas.
- f** Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- g** Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser capaces de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
- h** Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- i** Iniciarse no uso das tecnoloxías da información e da comunicación, para a aprendizaxe, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciban e elaboren.
- j** Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- k** Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferentas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

- l** Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezcan o seu coidado.
- m** Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
- n** Fomentar a educación viráis e as actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
- o** Coñecer , apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e os homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

1.3. RELACIÓN COS BLOQUES DE CONTIDOS

Son o conxunto de coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes que contribuen ao logro dos obxetivos de cada ensinanza e etapa educativa, e á adquisición de competencias.

Os contidos teñen relación directa cos obxetivos. Na área de Educación Física, na comunidade autónoma de Galicia, aparecen seis bloques de contidos regulados polo **Decreto 105/2014, do 4 de setembro: currículo da educación primaria e a Orde do 23 de xullo de 2014 pola que se regula a implantación para o curso 2014/2015 dos cursos primeiro, terceiro e quinto de educación primaria na comunidade autónoma de Galicia, segundo o calendario de implantación da Lei orgánica 8/2013, para a mellora da calidade educativa**

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS: trata aspectos como os valores que teñen por referente o corpo, o movemento e a relación co contorno, a educación viaria, a resolución de conflitos mediante o diálogo e aceptación das regras establecidas, o desenvolvemento da iniciativa individual e de hábitos de esforzo, as actitudes, a confianza, o uso adecuado dos materiais e espazos e a integración das tecnoloxías da información e comunicación.

BLOQUE 2. O CORPO IMAXE E PERCEPCIÓN: céntrase principalmente nas capacidades perceptivo-motrices: corporalidade ou esquema corporal(ton muscular, relaxación e respiración), espacialidade e temporalidade; tamén, se inclúe o equilibrio.

BLOQUE 3. HABILIDADES MOTRICES: recóllense una serie de contidos asociados á habilidade motriz. Aparece a coordinación e as capacidades físicas básicas como condicionantes da habilidade. Ademais de desenvolver as habilidades básicas e específicas tanto no medio habitual como noutros medios.

BLOQUE 4. ACTIVIDADES FÍSICAS ARTÍSTICO-EXPRESIVAS: considérase o corpo como instrumento expresivo e comunicativo por excelencia. Utilízanse como recursos expresivos o xesto e o movemento, fomentando a creatividade. Prímase actitudes como a desinhibición e superación do medo o ridículo.

BLOQUE 5. ACTIVIDADE FÍSICA E SAÚDE: é necesario que o alumnado teña patróns de comportamento con relación á saúde dende una idade temprá (hixiene corporal e postural, hábitos alimenticios...)

BLOQUE 6. OS XOGOS E AS ACTIVIDADES DEPORTIVAS trabállanse o coñecemento e o respecto polas regras e normas, a utilización de estratexias de cooperación, oposición e colaboración/oposición e a práctica de diferentes xogos e deportes, con especial hincapé nos xogos tradicionais de Galicia.

CONTIDOS.

Terceiro de primaria.

Bloque 1. Contidos comúns:

- * Valoración e aceptación da propia realidade corporal e a dos demais.
  - * Aceptación e respecto cara ás normas, regras e estratexias e persoas que participan no xogo. Elaboración dun código de xogo limpo.
  - * Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias da práctica da actividade física.
  - * Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, relacionada coa área.
  - * Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.
  - * Implicación activa en actividades motrices diversas, recoñecendo e aceptando as diferentes individuais no nivel de habilidade.
  - * Uso correcto de materiais e espazos na práctica de educación física.
- O coidado do corpo e a consolidación de hábitos de hixiene corporal.
- * Adopción de condutas seguras ao actuar como peóns ou peoas nas saías polos arreboles do colexio.

Bloque 2. Imaxe e percepción.

- * Valoración e aceptación da propia realidade corporal e a dos e das demais mostrando unha actitude crítica cara ao modelo estético-corporal socialmente vixente.
- * Seguridade, confianza nun mesmo ou nunca persoa mesma e nos demais.
- * Automomía persoal: autoestima, expectativas realistas de éxito.
- * Descubrimento dos elementos orgánico-funcionais relacionados co movemento: circulación, respiración, locomoción (principios músculos e articulacións).
- * Control do ritmo respiratorio en diferentes actividades. Toma de conciencia e inicio do control dos diferentes tipos de respiración.
- * Equilibrio estático e dinámico sobre superficies estables e inestables e alturas variables.

* Organización espacial (organizació dos elementos no espaza, apreciación de distancias, trayectorias, orientación, lonxitude). Organización temporal (duración, sucesión, ritmo). Organización espazo-temporal (velocidade, previsión do movemento).

Consolidación da lateralidade e a súa proxección no espazo, con recoñecemento da esquerda e da dereita dos e das demais.

Bloque 3. Habilidades motrices.

* Formas e posibilidades do movemento. Axuste e consolidación dos elementos fundamentais na execución das habilidades motrices básicas.

* Utilización eficaz e económica das habilidades básicas en medios e situacións estables e coñecidas.

* Inicio na adaptación das habilidades básicas a situacións non habituais e contornos descoñecidos ou con incerteza, incidindo nos mecanismos de decisión.

* Mellora das capacidades físicas básicas de forma global e orientada á execución das habilidades motrices.

* Disposición favorable a participar en actividades físicas diversas aceptando a existencia de diferentas no nivel de habilidade.

Bloque 4. Actividades físicas artístico-expresivas.

* O corpo e o movemento como instrumentos de expresión e comunicación.

* Coñecemento e practica de diversas manifestacións expresivas adaptadas ao ámbito escolar: mimo, dramatización, baile, expresión corporal.

* Adecuación do movemento a estruturas espazo-temporais e execución de bailes e coreografías simple utilizando como base o folclore galego e outros bailes do mundo.

* Expresión de emocións e sentimentos a traves do corpo, o xesto e o movemento.

* Deshinibición e espontaneidade na práctica de danzas ou bailes, con independencia do nivel de habilidade mostrado.

* Recreación de personaxes reais e ficticios e os seus contextos dramáticos.

* Desenvolvemento dos habilidades motrices básicas, participando en actividades artístico-expresivas.

* Recoñecer e valorar a posibilidade de cambiar as montaxes ou coreografías de actividades artístico-expresivas(espazos, materiais, tempos...) para adptalas ás necesidades do grupo.

Bloque 5. Actividade física e saúde.

* Consolidación de hábitos de hixiene corporal e adpquisición de hábitos posturais e alimentarios saudables relacionaods coa actividade física.

* Recoñecemento dos beneficios da actividade física na saúde integral da persoa.

- * Practica segura da actividade física recoñecendo a importancia do quecemento, a dosificación do esforzo, a volta á calma e a relaxación.
- * Mellora da condición física orientada á saúde en función do desenvolvemento psicobiolóxico.
- * Adopción das medidas básicas de seguridade na execución das actividades físicas e no uso de materiais e espazos.
- * Actitude favorable cara á actividade física con relación á saúde, manifestando comportamentos responsables, respetuosos e seguros cara a un mesmo e ás demais persoas.

Bloque 6. Os xogos e actividades deportivas.

- * Descubrimento e aplicación das estratexias básicas de xogo relacionandas coa cooperación, a oposición e a cooperación-oposición.
- * Respeto cara ás persoas que participan no xogo e rexeitamento cara aos comportamentos antisociais.
- * Comprensión, aceptación e cumprimento das normas de xogo.
- * O xogo e o deporte como elementos da realidade social. Coñecemento e práctica de xogos tradicionais de Galicia.
- * Achegamento ao xogo doutras comunidades e países dos seus compañeiros e compañeiras da clase.
- * Aplicación das habilidades básicas en situacións de xogo.
- * Participación en xogos de diferente tipoloxía e iniciación á práctica de actividades deportivas a través de xogos predeportivos e o deporte adaptado.
- * Iniciación á orientación deportiva mediante propostas lúdicas (gimnasio, patio, parque).
- * Práctica e gozo de actividades motrices lúdicas relacionadas coa natureza (xogos de campo, de exploración, de aventura, marcha, escalada...).
- * Coñecemento e coidado do contorno natural.

1.5. CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Os criterios de avaliación son o referente específico para avaliar a aprendizaxe do alumnado. Describen aquilo que se quere valorar e que o alumnado debe lograr tanto en coñecementos coma en competencias, e responde ao que se pretende conseguir en cada disciplina.

Criterios de avaliación en terceiro de primaria.

- * Opinar tanto desde a perspectiva de participante como de espectador ou espectadora, ante as posibles situacións conflictivas surgidas, participando en debates, e aceptando as opinións dos e das demais.
- * Buscar e presentar información e compartila, utilizando fontes de información determinadas e facendo uso das tecnoloxías da información e comunicación como recurso de apoio á área.

- * Demostrar un comportamento persoal e social responsable, respetándose a un mesmo e aos outros e outras nas actividades físicas e nos xogos, aceptando as noemas e regras establecidas a actuando con interese e iniciativa individual e traballo en equipo.
  - * Aceptar a respectar a propia realidade corporal e a dos e dos demais.
  - * Coñecer a estrutura e funcionamento do corpo para adaptar o movemento ás circunstancias e condicións de cada situación, sendo capaz de representar mentalmente o seu corpo na organización das accións motrices.
  - * Resolver situacións motrices con diversidade de estímulos e condicionantes espacio-temporais, seleccionando e combinando as habilidades motrices básicas e adaptándolas ás condicións establecidas de forma eficaz.
  - * Utiliza os recursos expresivos do corpo e o movemento, de forma estética e creativa, comunicando sensacións, emocións e ideas.
  - * Relacionar os conceptos específicos de educación física e os introducidos noutras áreas coa práctica de actividades artístico-expresivas.
  - * Recoñecer os efectos do exercicio físico, a hixiene, a alimentación e os hábitos posturais sobre a saúde e o benestar, manifestando unha actitude responsable cara a un mesmo.
  - * Mellorar o nivel das súas capacidades físicas, regulando e dosificando a intensidade e duración do esforzo, tendo en conta as súas posibilidades e a súa relación coa saúde.
  - * Identificar e interiorizar a importancia da prevención, a recuperación e as medidas de seguridade na realización da práctica da actividade física.
  - * Resolver retos tácticos elementais propios do xogo e de actividades físicas. Con ou sen oposición, aplicando principios e regras para resolver as situacións motrices, actuando de forma individual, coordinada e cooperativa e desempeñando as diferentes funcións implícitas en xogos e actividades.
  - * Recoñeces a diversidade de actividades físicas, lúdicas e deportivas, en especial as de Galicia.
- Relacionar os conceptos específicos de Educación Física e os introducidos noutras áreas coa práctica de actividades físico-deportivas.
- * Manifestar respecto cara ao contorno e ao medio natural nos xogos e actividades ao aire libre. Identificando e realizando accións concretas dirixidas á súa preservación.

1.6. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Son especificacións dos criterios da avaliación que permite definir os resultados de aprendizaxe e que concretan o que o alumnado debe saber, comprender e saber facer. Deben ser observables, medibles e avaliábeis, e permiten graduar o rendemento ou logro alcanzado.

Estándares de aprendizaxe en terceiro de primaria.

- * Investiga, reflexiona e debate de forma guiada sobre distintos aspectos da moda e a imaxe corporal dos modelos publicitarios.
- * Explica aos seus compañeiros e ás súas compañeiras as características dun xogo practicado na clase.
- * Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de forma razoable.
- * Recoñece as conductas inapropiadas que se producen na practica deportiva.
- * Utiliza as novas tecnoloxías para localizar a información que se lle solicita.
- * Presenta os seus traballos atendendo ás pautas proporcionadas, con orde, estrutura e limpeza.
- * Expón as súas ideas expresándose de forma correcta en diferentes situacións e respecta as opinións dos e das demais.
- * Demostra certa autonomía resolvendo problemas motores.
- * Coñece e respecta as normas de educación viaria en contornos habituais e non habituais.
- * Participa na recollida e organización de material utilizado nas clases.
- * Acepta formar parte do grupo que lle corresponda e o resultado das competicións con deportividade.
- * Respeto a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos e nenas da clase.
- * Recoñece os dous tipos de respiración.
- * Mantense en equilibrio sobre distintas bases de sustentación en diferentes porturas e posicións, durante un tempo determinado.
- * Coñece os músculos e articulacións principais que participan en movementos segmentarios básicos e no control postural.
- * Colócase á esquerda-dereita de diferentes obxectos, persoas e espazos en movemento.
- * Reacciona ante combinacións de estímulos visuais, auditivos e táctiles, dando respostas motrices adecuadas no tempo e no espazo.
- * Realiza desprazamentos en diferentes tipos de contornos intentando non perder o equilibrio nin a continuidade, e intentando axustar a súa realización aos parámetros espacio-temporais.
- * Realiza a habilidade motriz básica do salto en diferentes tipos de contornos intentando non perder o equilibrio e a continuidade, e intentando axustar a súa realización a parámetros espacio-temporais.
- * Realiza as habilidades motrices básicas de manipulación de obxectos (lanzamento, recepción) en diferentes tipos de contornos intentando aplicar os xestos adecuados e utilizando os segmentos dominantes.
- * Realiza as habilidades motrices de xiro en diferentes tipos de contorno intentando non perder o equilibrio e a continuidade, e intentando axustar a súa capacidade aos parámetros espacio-temporais.
- * Mantén o equilibrio en diferentes posicións e superficies.
- * Realiza actividades físicas e xogos propostos no medio natural ou en contornos non habituais.
- * Representa persoaxes, situacións, sentimentos, utilizando os recursos expresivos do corpo, individualmente, en

parella ou en grupos.

- * Realiza movementos a partir de estímulos rítmicos ou musicais, individualmente e en parellas.
- * Coñece e practica bailes e danzas sinxelas rrepresentativas da cultura galega e doutras culturas, seguindo unha coreografía básica.
- * Leva a cabo manifestacións artísticas sinxelas en interacción cos compañeiros e compañeiras.
- * Comeza a recoñecer algunha capacidade física básica implicada nas actividades artísticas. Coñece a importancia do desenvolvemento das capacidades físicas para a mellora das habilidades motrices implicadas nas actividades artístico-expresivas.
- * Mellora das capacidades físicas.
- * Busca, de maneira guiada, información para comprender a importancia duns hábitos de alimentación correctos para a saúde.
- * Coñece os efectos beneficiosos do exercicio físico para a saúde.
- * Adopta hábitos posturais axeitados.
- * Realiza os quecementos de forma autónoma.
- * Mellora o seu nivel de partida doas capacidades físicas orientadas á saúde.
- * Identifica a frecuencia cardíaca en reposo e realizando actividade física.
- * Percibe diferentes niveis de intensidade e esforzo na estrutura da clase de Educación Física.
- * Ten en conta a seguridade na práctica de actividade física, realizando un quecemento guiado.
- * Iniciase no uso dos recursos adecuados para resolver situacións básicas de táctica individual e colectiva en situacións motrices habituais.
- * Utiliza as habilidades motrices básicas en distintos xogos e actividades físicas.
- * Recoñece as diferenzas e características básicas dos xogos populares, deportes colectivos, deportes individuais e actividades na natureza.
- * Recoñece xogos e deportes tradicionais de Galicia.
- * Realiza distintos xogos e deportes tradicionais de Galicia seguindo as regras básicas.
- * Comeza a recoñecer algunha capacidade física básica implicada nos xogos e actividades deportivas.
- * Distingue en xofgos e deportes individuais e colectivos estratexias de cooperación e de oposición.
- * Faise responsable da eliminación dos residuos que se xeran nas actividades no medio natural.
- * Utiliza os espazos naturais, respectando a flora e a fauna do lugar.

2. METODOLOXÍA

Entenderemos por Metodoloxía o *conxunto de estratexias, procedementos e accións organizadas e planificadas polo profesorado, de forma consciente e reflexivo, coa finalidade de posibilitar a aprendizaxe do alumnado e o logro dos obxetivos suscitados.*

A metodoloxía didáctica será innovadora, interdisciplinar, comunicativa, inclusiva, activa e participativa, e dirixida ao logro dos obxetivos e das competencias clave.

Empregaránse metodoloxías que permitan integrar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmos e promovendo o traballo colaborativo e en equipo.

2.1. ESTILOS DE ENSINO

Terase como referente a Muska Mosston que propuxo una serie de estilos ordeados en progresión de máis a menos directivistas (de abaixo cara arriba):

Mando directo: O mestre leva o control da sesión, debendo os alumnos responder aos estímulos que se lle expoñen. O seu esquema é:

Caracterízase pola disciplina, as disposicións xeométricas e as respostas ao unísono. O docente establece os obxetivos, orde, execución, e observa as accións do alumnado. Baséase na imitación dun modelo. Procuraremos non empregar este estilo de ensino, aínda que en ocasións é necesario, cando necesitemos a imitación do modelo.

A signación de tarefas: é un estilo moi similar ao anterior, pero neste caso, o mestre explica o que hai que facer e o alumno/a escolle o momento de comezar a tarefa, o ritmo, o número de repeticións. A ventaxa deste estilo de ensino é que respecta o principio de individualización xa que a tarefa axústase ás posibilidades de cada un, resultando un estilo moi motivador.

Ensinso recíproco: o alumno/a pasa a ser mestre/a de maneira que avalía, corrixe e informa aos seus compañeiros/as. O docente decide as tarefas e exercicios que se van realizar e só debe de corrixir aos observadores (o alumno/a que fai de docente).

Descubrimento guiado: propónse unha tarefa que o neno/a debe resolver, existindo unha única solución. O profesor/a guía a consecución de obxetivos e o alumno debe investigar baseándose nas súas indicacións encontrando así una solución que lle pertenza. Séguese o esquema:

O mestre/a irá guiando paulatinamente o alumnado a través de preguntas que o dirixirán cara a solución correcta.

Resolución de problemas: moi similar ao estilo anterior, pero a diferenza fundamental é que non hai unha única solución, senón que existen varias e é válida calquera coa que o alumno/a dea resposta ao problema exposto. É un estilo moi motivador e facilita a adquisición de aprendizaxes significativas. Tamén utilizaremos preferentemente este estilo de ensino.

O xogo non está considerado propiamente un principio metodolóxico, pero sí un recurso metodolóxico moi indicado para conseguir os obxectivos propostos dunha forma lúdica e placenteira a calquera idade, e moito máis en Educación Primaria, polo que o utilizaremos o longo de todas ás unidades didácticas.

Para Jose María Cagigal o xogo é: “ acción, libre, desinteresada e intrascendente que xurde da vida habitual, cunhas limitacións espaciais e temporais, conforme a unhas determinadas regras, establecidas ou improvisadas, do cal o elemento informativo é a tensión”.

Por outro lado, mediante o xogo, pódense adquirir hábitos, actitudes e valores de ecoloxismo (xogos na natureza), para a paz (xogos cooperativos), de coeducación (xogos non sexistas).

Resumindo, podemos dicir que para o neno/a a actividade lúdica é fundamental porque a través dela:

O neno/ descobre e fai seu o ámbito que o rodea.

O neno/a imita e imaxina

O neno/a relaciónase, acepta as regras e os demais.

O neno/a desenvolve habilidades e destrezas.

O neno/á coñécese a si mesmo e os demais.

O neno/a comunícase e incrementa o seu vocabulario.

O neno/a desenvolve o pensamento diverxente.

En resumo, o xogo como actividade global axuda ó desenvolvemento de tódalas facetas e ámbitos da personalidade e conduta do individuo.

2.2 PRINCIPIOS METODOLÓXICOS BÁSICOS

Os **principios básicos** que se terán en conta son os seguintes:

Reforzo positivo: a motivación propiciará unha sensación de éxito e confianza mediante o coñecemento dos seus progresos e os eloxios por parte do mestre/a.

Progresión: Hai que seguir unha progresión de exercicios; é dicir, ir do fácil o difícil, sinxelo ao complexo.

Intensidade: Os estímulos serán o suficientemente intensos para que os exercicios sexan asimilados.

Transferencia: Cando se efectúa un novo movemento, este debe basearse no patrón de outros movementos aprendidos anteriormente.

Intereses: Os exercicios plantexados aos/as alumnos/as deben estar de acordo cos intereses e necesidades de estes, para lograr un aprendizaxe significativo.

Individualización: Hai que respectar as características morfolóxicas, fisiolóxicas e funcionais de cada neno/a. Cada un "é como é". Por iso á hora de avaliar se ten en conta a actitude e a aptitude.

2.3 METODOLOXÍA A DISTANCIA EN CASO DE CONFINAMENTO

No caso de que o alumnado teña que voltar ao confinamento domiciliario está previsto que algunhas actividades, sobre todo as que se poden facer de xeito individual, se podan mandar para que o alumnado as realice no seu domicilio. Ditas actividades serán mandadas a través da plataforma da aula virtual.

3. TEMPORALIZACIÓN

Tomando coma referencia a Orde do 13 de xuño de 2014 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2014/15 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia, comprobamos que aproximadamente se desenvolven nel unhas 70 sesións de Educación Física. Por lei, haberá 2 sesións de Educación Física por semana.

Non cadro exposto indícase ou nome dá unidade didáctica, o número de sesións, os BLOQUES DE CONTIDOS a tratar e o trimestre de aplicación.

	U.D	NOME	SESIÓNS	CONTIDOS
1º T R I M E S T R E	1	<u>COMEZAMOS O CURSO</u>	3	BLOQUE 1 BLOQUE 2 BLOQUE 3 BLOQUE 5
	2	<u>O neno e a nena... e o seu corpo</u>	3	
	3	<u>Capacidades físicas básicas</u>	6	
	4	<u>Mantemos o equilibrio</u>	2	
	5	<u>Espazo e movemento</u>	3	
	6	<u>Onde poño o ollo...</u>	3	
	7	<u>Desprazamentos múltiples</u>	3	

	8	<u>Avaliación: a hora da verdade.</u>	1	
2º T R I M E S T R E	9	<u>Dominamos o salto</u>	4	BLOQUE 1 BLOQUE 3 BLOQUE 5
	10	<u>Combinacións de xiros</u>	4	
	11	<u>Lanzamentos e recepcións</u>	4	
	12	<u>Cara ás habilidades xenéricas</u>	7	
	13	<u>Avaliación: demostra o que sabes</u>	1	
3º T R I M E S T R E	14	<u>Xogos populares galegos</u>	6	BLOQUE 1 BLOQUE 4 BLOQUE 5 BLOQUE 6
	15	<u>Construímos os nosos xogos</u>	6	
	16	<u>Expresámonos co corpo</u>	4	
	17	<u>Bailamos con ritmo</u>	4	

3.1 MODELOS DE SESIÓN.

Existen moitos modelos de sesión como o método psicocinético de Le Bouch ou o proposto pola escola sueca polos Ling pero as nosas sesións seguirán o esquema proposto, entre outros, por Santos Berrocal xa que está considerado pedagoxicamente correcto:

MODELO DE SESIÓN DE SANTOS BERROCAL		
Fase	Durac.	Contido
Información	2/3 min	Nesta fase darase unha breve explicación aos nosos alumnos/ás do que imos traballar durante a sesión. Será breve, clara e sinxela e motivaremos os alumnos/as para a seguinte fase.

Animación	8/10 min	Nesta fase búscase preparar ao alumno/a física, psíquica e socialmente para o desenvolvemento da sesión, ademais evitaremos posibles lesións
Parte principal	30 min	É a parte máis importante da sesión xa que é a fase de logro de obxectivos. Para conseguir estes obxectivos utilizaranse os contidos e as tarefas estarán relacionadas con estes obxectivos.
Volta á calma	5/7 min	Xogos que favorecen a recuperación tras o esforzo físico e psíquico da parte principal. Preténdese que o alumnado recupere o estado emocional de antes de empezar a sesión para afrontar a seguinte clase.
Análise dos resultados	2/3 min	Fase de reflexión co alumnado achega da sesión e tamén serve de autovaloración sobre a nosa actuación e a consecución de obxectivos.

4. AVALIACIÓN

Según Largardera a avaliación é: “mecanismo de recollida de información que unha vez analizada serve para tomar determinadas decisións”.

O obxecto da avaliación educativa exténdese dende a valoración do nivel de aprendizaxe do alumnado, mesmo ó análise global de todos os compoñentes do modelo educativo: obxectivos, contidos, materiais, actuación docente,...

Decreto 105/2014, do 4 de setembro: currículo da educación primaria establece que esa avaliación servira para valorar o grao de adquisición das competencias e o logro dos obxetivos da etapa.

Para facer unha avaliación obxetiva teremos como referente os criterios de avaliación, que nos serviran para valorar individualmente o alumnado, e os estándares de aprendizaxe que son especificacións dos criterios de avaliación, que nos permitiran concretar o que o alumnado debe saber, comprender e saber facer na nosa área. Estes estándares de aprendizaxe serán observables, medibles e avaliábeis.

Avaliarase tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos de ensino e a propia práctica docente.

A avaliación dos procesos de aprendizaxe do alumnado será continua e global, e terá en conta o seu progreso no conxunto das áreas.

Os resultados da avaliación expresaránse nos termos de insuficiente(IN), suficiente(SU), ben (BE), notable (NT) e sobresaínte (SB).. En estes termos engadirase unha cualificación numérica, sen empregar decimais, nunha escala do un a dez, coas seguintes correspondencias:

Insuficiente: 1,2,3 ou 4.

Suficiente: 5

Ben: 6

Notable: 7 ou 8

Sobresaliente: 9 ou 10

5. RECURSOS

Espaciais: gimnasio, patio de recreo, aula de informática,...

Materiais: aros, cordas, colchonetas, pelotas,...

Humanos: os alumnos/as, e o mestre de Educación Física.

Como punto de referencia das Unidades Didácticas empregamos os seguintes libros:

- Bravo Marín, E., Herrera Rodríguez, J.A., López López, M., Martín Infante, M.A. (2008): "Programación Anual de Educación Física para 1º de Primaria". INDE. Barcelona.
- Bravo Marín, E., Herrera Rodríguez, J.A., López López, M., Martín Infante, M.A. (2008): "Programación Anual de Educación Física para 2º de Primaria". INDE. Barcelona.
- Chinchilla Minguet, J. L. , Alonso ballesteros, J. (2008): "Educación Física en primaria 4". CCS. Madrid.
- Chinchilla Minguet, J. L. , Alonso ballesteros, J. (2008): "Educación Física en primaria 5". CCS. Madrid.
- Chinchilla Minguet, J. L. , Alonso ballesteros, J. (2008): "Educación Física en primaria 6". CCS. Madrid.
- OUTRA BIBLIOGRAFÍA que axuda a completar as sesión é:
  - AA VV. "Juegos cooperativos y competitivos para Ed. Física." Cuadernos técnicos pedagógicos de INEF-Galicia.
  - AA VV. "Ejercicios de Ed. Física para Ed. Primaria." Fichero de juegos no competitivos. ESCUELA ESPAÑOLA.

6. EDUCACIÓN EN VALORES

Transversalidade, existe un conxunto de aspectos aos que a sociedade é especialmente sensible nos últimos anos (consumismo, saúde...) e que pola súa relevancia deben ser tratados en todas as áreas do currículo; son os denominados temas transversais. Non constitúen un bloque temático, nin áreas determinadas e non supón introducir contidos novos, senón organizar os xa establecidos ao redor dun eixo educativo concreto. Aconséllase que sexas referentes constantes que impregnen o labor educativo. Son os seguintes:

1. Educación ambiental: desde a nosa área promoveranse actividades que axuden a coñecer, gozar, respectar e coidar o contorno.

2. Educación para a paz: a práctica de actividades físicas e, especialmente, deportes de cooperación/oposición, proporcionan

situacións de tensión, enfrontamento, rivalidade, etc, que é necesario resolver cunha actitude de diálogo.

3. Educación do consumidor: é importante desmitificar a carga consumista que teñen os artigos deportivos, e sobre todo, algunhas marcas e personaxes públicos.

4. Educación viaria: fomentaranse hábitos encamiñados á creación do sentido viario, exploración da contorna urbana e desprazamentos por el de forma autónoma e segura.

5. Educación para a saúde e calidade de vida: este é un dos bloques de contidos da área, polo que se traballa directamente.

6. Educación para a igualdade de oportunidades entre sexos: respectaranse as características de cada un deles, contribuíndo a eliminar os estereotipos sexistas, tanto da propia práctica deportiva como os da vida cotiá.

7. Educación sexual: a nosa área posibilita o coñecemento da propia realidade corporal, evitando toda carga morbosa sobre a sexualidade. Da identificación dos aspectos sexuais, pasaremos a un coñecemento sobre aspectos biolóxicos e finalmente, a unha valoración dos aspectos sociais, de forma que o alumnado chegue a coñecer e apreciar os roles sexuais masculino e feminino, así como o exercicio da sexualidade en canto a actividades de comunicación plena entre persoas.

8. Educación moral e cívica: a achega a este tema transversal é total. Basta con recordar algúns deles como: a autoestima, o respecto aos demais, a aceptación das propias posibilidades e limitacións corporais, a solidariedade e a cooperación, a aceptación da diversidade,

9 Educación para o lecer: ensínase a gozar do tempo libre por medio da actividade física.

7. RELACIÓN COAS TIC'S

Algunha das sesións empregaremos a aula de informática para levar a cabo actividades relacionadas coa Ed. Física.

- <http://www.cepalcala.org/efisica/>
- http://www.juntadeandalucia.es/averroes/huerta_retiro/
- <http://juegodeef.8m.com/>
- <http://www.batiburro.net/webquest/webquest04.php>
- <http://www.xtec.es/~jroca222/especiales.htm>
- http://www.capitannemo.ar/tabla_de_juego.htm
- <http://.terra.es/personal4/lapeonza/>
- <http://encima.pntic.mec.es~mroc0005/marcky.htm>

8. RELACIÓN CON OTRAS ÁREAS

A nosa área non está á marxe das demais áreas curriculares, polo tanto se relacionar constantemente con elas (é o que se denomina Principio de Interdisciplinariedad).

A nosa área vincúlase con todas as áreas, pero especialmente coas seguintes:

1. Área de matemáticas: xa que traballamos algúns aspectos en común como son os puntos e sistemas de referencia (situación dun obxecto no espazo, distancias, desprazamentos, xiros), representación elemental do espazo (planos, mapas e maquetas) agrupacións e operacións básicas, disposicións xeométricas, etc.

2. Área de educación artística: a Música a relacionamos cos aspectos temporais (ritmo, duración, secuencia, velocidade...), o corpo como instrumento de expresión e comunicación (recursos expresivos, xestos, movemento), danzas e bailes, etc. Respecto da Plástica, coa imaxe como elemento de comunicación, a construción de xoguetes con material de desfeito, a utilización de diversos materiais e recursos, etc.

3. Área de Ciencias Naturais e Ciencias Sociais: trabállaremos a percepción do propio corpo (identificación e localización dos principais órganos), percepción espacial (orientación, puntos cardinais, distancias), identificación das situacións de colaboración en conflitos sociais e culturais, participación na toma de decisións do grupo, etc.

4. Área de lingua castelá, galega e estranxeira: vincúlase principalmente con sistemas e elementos de comunicación verbal e non verbal (imaxe, son, xesto, movemento, etc.).

1. RELACIÓN CO CURRÍCULO

A continuación xustificanse a relación desta programación con algúns aspectos prescritivos do currículo oficial: **(Decreto 105/2014, do 4 de setembro: currículo da educación primaria e a Orde do 23 de xullo de 2014 pola que se regula a implantación para o curso 2014/2015 dos cursos primeiro, terceiro e quinto de educación primaria na comunidade autónoma de Galicia, segundo o calendario de implantación da Lei orgánica 8/2013, para a mellora da calidade educativa).**

1.1. RELACIÓN COMPETENCIAS BÁSICAS

Son as capacidades para aplicar de maneira integrada os contidos propios de cada ensinanza e etapa educativa, co fin de lograr a realización adecuada de actividades e a resolución eficaz de problemas complexos.

A integración de estas ao currículo permite poñer o acento naquelas aprendizaxes que se consideran imprescindibles, dende unha formulación integradora e orientada á aplicación dos saberes adquiridos. De aí o seu carácter básico. Son aquelas competencias que debe desenvolver un alumno/a ao finalizar o ensino obrigatorio para poder lograr a súa realización persoal, exercer a cidadanía activa, incorporarse á vida adulta dun xeito satisfactorio e ser capaz de desenvolver un aprendizaxe permanente ao longo da vida.

Identifícanse sete competencias básicas:

- 1 COMPETENCIA EN COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA(CCL)**
- 2 COMPETENCIA MATEMÁTICA E COMPETENCIAS BÁSICAS EN CIENCIA E TECNOLOXÍA(CMCT)**
- 3 COMPETENCIA DIXITAL(CD)**
- 4 APRENDER A APRENDER(CAA)**
- 5 COMPETENCIA SOCIAL E CÍVICAS(CSC)**
- 6 SENTIDO DE INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR(CSIEE)**
- 7 CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURALS(CCEC)**

Potenciarase o desenvolvemento da competencia de comunicación lingüística e da competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.

1.2. RELACIÓN COS OBOECTIVOS XERAIS DE ETAPA

Os alumnos/ás deberán alcanzar os seguintes obxectivos ao rematar o proceso educativo, como resultado das experiencias de ensino e aprendizaxe. A nosa área colabora na consecución deles.

Os obxectivos de etapa son:

- a** Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, preparáanse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b** Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e responsabilidade no estado así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe.
- c** Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos, que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d** Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- e** Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega, a lingua castelá e desenvolver hábitos de lectura en ambas as dúas linguas.
- f** Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- g** Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser capaces de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
- h** Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- i** Iniciarse no uso das tecnoloxías da información e da comunicación, para a aprendizaxe, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciban e elaboren.
- j** Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- k** Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferentas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

- l** Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezcan o seu coidado.
- m** Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
- n** Fomentar a educación viráis e as actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
- o** Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e os homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

1.3. RELACIÓN COS BLOQUES DE CONTIDOS

Son o conxunto de coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes que contribúen ao logro dos obxetivos de cada ensinanza e etapa educativa, e á adquisición de competencias.

Os contidos teñen relación directa cos obxetivos. Na área de Educación Física, na comunidade autónoma de Galicia, aparecen seis bloques de contidos regulados polo **Decreto 105/2014, do 4 de setembro: currículo da educación primaria e a Orde do 23 de xullo de 2014 pola que se regula a implantación para o curso 2014/2015 dos cursos primeiro, terceiro e quinto de educación primaria na comunidade autónoma de Galicia, segundo o calendario de implantación da Lei orgánica 8/2013, para a mellora da calidade educativa**

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS: trata aspectos como os valores que teñen por referente o corpo, o movemento e a relación co contorno, a educación viaria, a resolución de conflitos mediante o diálogo e aceptación das regras establecidas, o desenvolvemento da iniciativa individual e de hábitos de esforzo, as actitudes, a confianza, o uso adecuado dos materiais e espazos e a integración das tecnoloxías da información e comunicación.

BLOQUE 2. O CORPO IMAXE E PERCEPCIÓN: céntrase principalmente nas capacidades perceptivo-motrices: corporalidade ou esquema corporal (ton muscular, relaxación e respiración), espacialidade e temporalidade; tamén, se inclúe o equilibrio.

BLOQUE 3. HABILIDADES MOTRICES: recóllense una serie de contidos asociados á habilidade motriz. Aparece a coordinación e as capacidades físicas básicas como condicionantes da habilidade. Ademais de desenvolver as habilidades básicas e específicas tanto no medio habitual como noutros medios.

BLOQUE 4. ACTIVIDADES FÍSICAS ARTÍSTICO-EXPRESIVAS: considérase o corpo como instrumento expresivo e comunicativo por excelencia. Utilízanse como recursos expresivos o xesto e o movemento, fomentando a creatividade. Prímase actitudes como a desinhibición e superación do medo o ridículo.

BLOQUE 5. ACTIVIDADE FÍSICA E SAÚDE: é necesario que o alumnado teña patróns de comportamento con relación á saúde dende una idade temprá (hixiene corporal e postural, hábitos alimenticios...)

BLOQUE 6. OS XOGOS E AS ACTIVIDADES DEPORTIVAS trabállanse o coñecemento e o respecto polas regras e normas, a utilización de estratexias de cooperación, oposición e colaboración/oposición e a práctica de diferentes xogos e deportes, con especial hincapé nos xogos tradicionais de Galicia.

CONTIDOS.

Terceiro de primaria.

Bloque 1. Contidos comúns:

- * Valoración e aceptación da propia realidade corporal e a dos demais.
  - * Aceptación e respecto cara ás normas, regras e estratexias e persoas que participan no xogo. Elaboración dun código de xogo limpo.
  - * Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias da práctica da actividade física.
  - * Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, relacionada coa área.
  - * Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.
  - * Implicación activa en actividades motrices diversas, recoñecendo e aceptando as diferentes individuais no nivel de habilidade.
  - * Uso correcto de materiais e espazos na práctica de educación física.
- O coidado do corpo e a consolidación de hábitos de hixiene corporal.
- * Adopción de condutas seguras ao actuar como peóns ou peoas nas saías polos arreboles do colexio.

Bloque 2. Imaxe e percepción.

- * Valoración e aceptación da propia realidade corporal e a dos e das demais mostrando unha actitude crítica cara ao modelo estético-corporal socialmente vixente.
- * Seguridade, confianza nun mesmo ou nunca persoa mesma e nos demais.
- * Automomía persoal: autoestima, expectativas realistas de éxito.
- * Descubrimento dos elementos orgánico-funcionais relacionados co movemento: circulación, respiración, locomoción (principios músculos e articulacións).
- * Control do ritmo respiratorio en diferentes actividades. Toma de conciencia e inicio do control dos diferentes tipos de respiración.
- * Equilibrio estático e dinámico sobre superficies estables e inestables e alturas variables.

* Organización espacial (organizació dos elementos no espaza, apreciación de distancias, trayectorias, orientación, lonxitude). Organización temporal (duración, sucesión, ritmo). Organización espazo-temporal (velocidade, previsión do movemento).

Consolidación da lateralidade e a súa proxección no espazo, con recoñecemento da esquerda e da dereita dos e das demais.

Bloque 3. Habilidades motrices.

* Formas e posibilidades do movemento. Axuste e consolidación dos elementos fundamentais na execución das habilidades motrices básicas.

* Utilización eficaz e económica das habilidades básicas en medios e situacións estables e coñecidas.

* Inicio na adaptación das habilidades básicas a situacións non habituais e contornos descoñecidos ou con incerteza, incidindo nos mecanismos de decisión.

* Mellora das capacidades físicas básicas de forma global e orientada á execución das habilidades motrices.

* Disposición favorable a participar en actividades físicas diversas aceptando a existencia de diferentas no nivel de habilidade.

Bloque 4. Actividades físicas artístico-expresivas.

* O corpo e o movemento como instrumentos de expresión e comunicación.

* Coñecemento e practica de diversas manifestacións expresivas adaptadas ao ámbito escolar: mimo, dramatización, baile, expresión corporal.

* Adecuación do movemento a estruturas espacio-temporais e execución de bailes e coreografías simple utilizando como base o folclore galego e outros bailes do mundo.

* Expresión de emocións e sentimentos a traves do corpo, o xesto e o movemento.

* Deshinibición e espontaneidade na práctica de danzas ou bailes, con independencia do nivel de habilidade mostrado.

* Recreación de personaxes reais e ficticios e os seus contextos dramáticos.

* Desenvolvemento dos habilidades motrices básicas, participando en actividades artístico-expresivas.

* Recoñecer e valorar a posibilidade de cambiar as montaxes ou coreografías de actividades artístico-expresivas(espazos, materiais, tempos...) para adptalas ás necesidades do grupo.

Bloque 5. Actividade física e saúde.

* Consolidación de hábitos de hixiene corporal e adpquisición de hábitos posturais e alimentarios saudables relacionaods coa actividade física.

* Recoñecemento dos beneficios da actividade física na saúde integral da persoa.

- * Practica segura da actividade física recoñecendo a importancia do quecemento, a dosificación do esforzo, a volta á calma e a relaxación.
- * Mellora da condición física orientada á saúde en función do desenvolvemento psicobiolóxico.
- * Adopción das medidas básicas de seguridade na execución das actividades físicas e no uso de materiais e espazos.
- * Actitude favorable cara á actividade física con relación á saúde, manifestando comportamentos responsables, respetuosos e seguros cara a un mesmo e ás demais persoas.

Bloque 6. Os xogos e actividades deportivas.

- * Descubrimento e aplicación das estratexias básicas de xogo relacionandas coa cooperación, a oposición e a cooperación-oposición.
- * Respeto cara ás persoas que participan no xogo e rexeitamento cara aos comportamentos antisociais.
- * Comprensión, aceptación e cumprimento das normas de xogo.
- * O xogo e o deporte como elementos da realidade social. Coñecemento e práctica de xogos tradicionais de Galicia.
- * Achegamento ao xogo doutras comunidades e países dos seus compañeiros e compañeiras da clase.
- * Aplicación das habilidades básicas en situacións de xogo.
- * Participación en xogos de diferente tipoloxía e iniciación á práctica de actividades deportivas a través de xogos predeportivos e o deporte adaptado.
- * Iniciación á orientación deportiva mediante propostas lúdicas (gimnasio, patio, parque).
- * Práctica e gozo de actividades motrices lúdicas relacionadas coa natureza (xogos de campo, de exploración, de aventura, marcha, escalada...).
- * Coñecemento e coidado do contorno natural.

1.5. CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Os criterios de avaliación son o referente específico para avaliar a aprendizaxe do alumnado. Describen aquilo que se quere valorar e que o alumnado debe lograr tanto en coñecementos coma en competencias, e responde ao que se pretende conseguir en cada disciplina.

Criterios de avaliación en terceiro de primaria.

- * Opinar tanto desde a perspectiva de participante como de espectador ou espectadora, ante as posibles situacións conflictivas surgidas, participando en debates, e aceptando as opinións dos e das demais.
- * Buscar e presentar información e compartila, utilizando fontes de información determinadas e facendo uso das tecnoloxías da información e comunicación como recurso de apoio á área.

- * Demostrar un comportamento persoal e social responsable, respetándose a un mesmo e aos outros e outras nas actividades físicas e nos xogos, aceptando as noemas e regras establecidas a actuando con interese e iniciativa individual e traballo en equipo.
  - * Aceptar a respectar a propia realidade corporal e a dos e dos demais.
  - * Coñecer a estrutura e funcionamento do corpo para adaptar o movemento ás circunstancias e condicións de cada situación, sendo capaz de representar mentalmente o seu corpo na organización das accións motrices.
  - * Resolver situacións motrices con diversidade de estímulos e condicionantes espacio-temporais, seleccionando e combinando as habilidades motrices básicas e adaptándolas ás condicións establecidas de forma eficaz.
  - * Utiliza os recursos expresivos do corpo e o movemento, de forma estética e creativa, comunicando sensacións, emocións e ideas.
  - * Relacionar os conceptos específicos de educación física e os introducidos noutras áreas coa práctica de actividades artístico-expresivas.
  - * Recoñecer os efectos do exercicio físico, a hixiene, a alimentación e os hábitos posturais sobre a saúde e o benestar, manifestando unha actitude responsable cara a un mesmo.
  - * Mellorar o nivel das súas capacidades físicas, regulando e dosificando a intensidade e duración do esforzo, tendo en conta as súas posibilidades e a súa relación coa saúde.
  - * Identificar e interiorizar a importancia da prevención, a recuperación e as medidas de seguridade na realización da práctica da actividade física.
  - * Resolver retos tácticos elementais propios do xogo e de actividades físicas. Con ou sen oposición, aplicando principios e regras para resolver as situacións motrices, actuando de forma individual, coordinada e cooperativa e desempeñando as diferentes funcións implícitas en xogos e actividades.
  - * Recoñeces a diversidade de actividades físicas, lúdicas e deportivas, en especial as de Galicia.
- Relacionar os conceptos específicos de Educación Física e os introducidos noutras áreas coa práctica de actividades físico-deportivas.
- * Manifestar respecto cara ao contorno e ao medio natural nos xogos e actividades ao aire libre. Identificando e realizando accións concretas dirixidas á súa preservación.

1.6. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Son especificacións dos criterios da avaliación que permite definir os resultados de aprendizaxe e que concretan o que o alumnado debe saber, comprender e saber facer. Deben ser observables, medibles e avaliáveis, e permiten graduar o rendemento ou logro alcanzado.

Estándares de aprendizaxe en terceiro de primaria.

- * Investiga, reflexiona e debate de forma guiada sobre distintos aspectos da moda e a imaxe corporal dos modelos publicitarios.
- * Explica aos seus compañeiros e ás súas compañeiras as características dun xogo practicado na clase.
- * Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de forma razoable.
- * Recoñece as conductas inapropiadas que se producen na practica deportiva.
- * Utiliza as novas tecnoloxías para localizar a información que se lle solicita.
- * Presenta os seus traballos atendendo ás pautas proporcionadas, con orde, estrutura e limpeza.
- * Expón as súas ideas expresándose de forma correcta en diferentes situacións e respecta as opinións dos e das demais.
- * Demostra certa autonomía resolvendo problemas motores.
- * Coñece e respecta as normas de educación viaria en contornos habituais e non habituais.
- * Participa na recollida e organización de material utilizado nas clases.
- * Acepta formar parte do grupo que lle corresponda e o resultado das competicións con deportividade.
- * Respet a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos e nenas da clase.
- * Recoñece os dous tipos de respiración.
- * Mantense en equilibrio sobre distintas bases de sustentación en diferentes porturas e posicións, durante un tempo determinado.
- * Coñece os músculos e articulacións principais que participan en movementos segmentarios básicos e no control postural.
- * Colócase á esquerda-dereita de diferentes obxectos, persoas e espazos en movemento.
- * Reacciona ante combinacións de estímulos visuais, auditivos e táctiles, dando respostas motrices adecuadas no tempo e no espazo.
- * Realiza desprazamentos en diferentes tipos de contornos intentando non perder o equilibrio nin a continuidade, e intentando axustar a súa realización aos parámetros espacio-temporais.
- * Realiza a habilidade motriz básica do salto en diferentes tipos de contornos intentando non perder o equilibrio e a continuidade, e intentando axustar a súa realización a parámetros espacio-temporais.
- * Realiza as habilidades motrices básicas de manipulación de obxectos (lanzamento, recepción) en diferentes tipos de contornos intentando aplicar os xestos adecuados e utilizando os segmentos dominantes.
- * Realiza as habilidades motrices de xiro en diferentes tipos de contorno intentando non perder o equilibrio e a continuidade, e intentando axustar a súa capacidade aos parámetros espacio-temporais.
- * Mantén o equilibrio en diferentes posicións e superficies.
- * Realiza actividades físicas e xogos propostos no medio natural ou en contornos non habituais.
- * Representa persoaxes, situacións, sentimentos, utilizando os recursos expresivos do corpo, individualmente, en

parella ou en grupos.

- * Realiza movementos a partir de estímulos rítmicos ou musicais, individualmente e en parellas.
- * Coñece e practica bailes e danzas sinxelas rrepresentativas da cultura galega e doutras culturas, seguindo unha coreografía básica.
- * Leva a cabo manifestacións artísticas sinxelas en interacción cos compañeiros e compañeiras.
- * Comeza a recoñecer algunha capacidade física básica implicada nas actividades artísticas. Coñece a importancia do desenvolvemento das capacidades físicas para a mellora das habilidades motrices implicadas nas actividades artístico-expresivas.
- * Mellora das capacidades físicas.
- * Busca, de maneira guiada, información para comprender a importancia duns hábitos de alimentación correctos para a saúde.
- * Coñece os efectos beneficiosos do exercicio físico para a saúde.
- * Adopta hábitos posturais axeitados.
- * Realiza os quecementos de forma autónoma.
- * Mellora o seu nivel de partida doas capacidades físicas orientadas á saúde.
- * Identifica a frecuencia cardíaca en reposo e realizando actividade física.
- * Percibe diferentes niveis de intensidade e esforzo na estrutura da clase de Educación Física.
- * Ten en conta a seguridade na práctica de actividade física, realizando un quecemento guiado.
- * Iniciase no uso dos recursos adecuados para resolver situacións básicas de táctica individual e colectiva en situacións motrices habituais.
- * Utiliza as habilidades motrices básicas en distintos xogos e actividades físicas.
- * Recoñece as diferenzas e características básicas dos xogos populares, deportes colectivos, deportes individuais e actividades na natureza.
- * Recoñece xogos e deportes tradicionais de Galicia.
- * Realiza distintos xogos e deportes tradicionais de Galicia seguindo as regras básicas.
- * Comeza a recoñecer algunha capacidade física básica implicada nos xogos e actividades deportivas.
- * Distingue en xofgos e deportes individuais e colectivos estratexias de cooperación e de oposición.
- * Faise responsable da eliminación dos residuos que se xeran nas actividades no medio natural.
- * Utiliza os espazos naturais, respectando a flora e a fauna do lugar.

2. METODOLOXÍA

Entenderemos por Metodoloxía o *conxunto de estratexias, procedementos e accións organizadas e planificadas polo profesorado, de forma consciente e reflexivo, coa finalidade de posibilitar a aprendizaxe do alumnado e o logro dos obxetivos suscitados.*

A metodoloxía didáctica será innovadora, interdisciplinar, comunicativa, inclusiva, activa e participativa, e dirixida ao logro dos obxetivos e das competencias clave.

Empregaránse metodoloxías que permitan integrar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmos e promovendo o traballo colaborativo e en equipo.

2.1. ESTILOS DE ENSINO

Terase como referente a Muska Mosston que propuxo una serie de estilos ordeados en progresión de máis a menos directivistas (de abaixo cara arriba):

Mando directo: O mestre leva o control da sesión, debendo os alumnos responder aos estímulos que se lle expoñen. O seu esquema é:

Caracterízase pola disciplina, as disposicións xeométricas e as respostas ao unísono. O docente establece os obxetivos, orde, execución, e observa as accións do alumnado. Baséase na imitación dun modelo. Procuraremos non empregar este estilo de ensino, aínda que en ocasións é necesario, cando necesitemos a imitación do modelo.

Asignación de tarefas: é un estilo moi similar ao anterior, pero neste caso, o mestre explica o que hai que facer e o alumno/a escolle o momento de comezar a tarefa, o ritmo, o número de repeticións. A ventaxa deste estilo de ensino é que respecta o principio de individualización xa que a tarefa axústase ás posibilidades de cada un, resultando un estilo moi motivador.

Ensino recíproco: o alumno/a pasa a ser mestre/a de maneira que avalía, corrixe e informa aos seus compañeiros/as. O docente decide as tarefas e exercicios que se van realizar e só debe de corrixir aos observadores (o alumno/a que fai de docente).

Descubrimento guiado: propónse unha tarefa que o neno/a debe resolver, existindo unha única solución. O profesor/a guía a consecución de obxetivos e o alumno debe investigar baseándose nas súas indicacións encontrando así una solución que lle pertenza. Séguese o esquema:

O mestre/a irá guiando paulatinamente o alumnado a través de preguntas que o dirixirán cara a solución correcta.

Resolución de problemas: moi similar ao estilo anterior, pero a diferenza fundamental é que non hai unha única solución, senón que existen varias e é válida calquera coa que o alumno/a dea resposta ao problema exposto. É un estilo moi motivador e facilita a adquisición de aprendizaxes significativas. Tamén utilizaremos preferentemente este estilo de ensino.

O xogo non está considerado propiamente un principio metodolóxico, pero sí un recurso metodolóxico moi indicado para conseguir os obxectivos propostos dunha forma lúdica e placenteira a calquera idade, e moito máis en Educación Primaria, polo que o utilizaremos o longo de todas ás unidades didácticas.

Para Jose María Cagigal o xogo é: “ acción, libre, desinteresada e intrascendente que xurde da vida habitual, cunhas limitacións espaciais e temporais, conforme a unhas determinadas regras, establecidas ou improvisadas, do cal o elemento informativo é a tensión”.

Por outro lado, mediante o xogo, pódense adquirir hábitos, actitudes e valores de ecoloxismo (xogos na natureza), para a paz (xogos cooperativos), de coeducación (xogos non sexistas).

Resumindo, podemos dicir que para o neno/a a actividade lúdica é fundamental porque a través dela:

O neno/ descobre e fai seu o ámbito que o rodea.

O neno/a imita e imaxina

O neno/a relaciónase, acepta as regras e os demais.

O neno/a desenvolve habilidades e destrezas.

O neno/á coñécese a si mesmo e os demais.

O neno/a comunícase e incrementa o seu vocabulario.

O neno/a desenvolve o pensamento diverxente.

En resumo, o xogo como actividade global axuda ó desenvolvemento de tódalas facetas e ámbitos da personalidade e conduta do individuo.

2.2 PRINCIPIOS METODOLÓXICOS BÁSICOS

Os **principios básicos** que se terán en conta son os seguintes:

Reforzo positivo: a motivación propiciará unha sensación de éxito e confianza mediante o coñecemento dos seus progresos e os eloxios por parte do mestre/a.

Progresión: Hai que seguir unha progresión de exercicios; é dicir, ir do fácil o difícil, sinxelo ao complexo.

Intensidade: Os estímulos serán o suficientemente intensos para que os exercicios sexan asimilados.

Transferencia: Cando se efectúa un novo movemento, este debe basearse no patrón de outros movementos aprendidos anteriormente.

Intereses: Os exercicios plantexados aos/as alumnos/as deben estar de acordo cos intereses e necesidades de estes, para lograr un aprendizaxe significativo.

Individualización: Hai que respectar as características morfolóxicas, fisiolóxicas e funcionais de cada neno/a. Cada un "é como é". Por iso á hora de avaliar se ten en conta a actitude e a aptitude.

2.3 METODOLOGÍA A DISTANCIA EN CASO DE CONFINAMIENTO

No caso de que o alumnado teña que voltar ao confinamento domiciliario está previsto que algunhas actividades, sobre todo as que se poden facer de xeito individual, se podan mandar para que o alumnado as realice no seu domicilio. Ditas actividades serán mandadas a través da plataforma da aula virtual.

3. TEMPORALIZACIÓN

Tomando coma referencia a Orde do 13 de xuño de 2014 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2014/15 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia, comprobamos que aproximadamente se desenvolven nel unhas 70 sesións de Educación Física. Por lei, haberá 2 sesións de Educación Física por semana.

Non cadro exposto indícase ou nome dá unidade didáctica, o número de sesións, os BLOQUES DE CONTIDOS a tratar e o trimestre de aplicación.

	U.D	NOME	SESIÓNS	CONTIDOS
1º T R I M E S T R E	1	<u>COMEZAMOS O CURSO</u>	3	BLOQUE 1 BLOQUE 2 BLOQUE 3 BLOQUE 5
	2	<u>O neno e a nena... e o seu corpo</u>	3	
	3	<u>Capacidades físicas básicas</u>	6	
	4	<u>Mantemos o equilibrio</u>	2	
	5	<u>Espazo e movemento</u>	3	
	6	<u>Onde poño o ollo...</u>	3	
	7	<u>Desprazamentos múltiples</u>	3	

	8	<u>Avaliación: a hora da verdade.</u>	1	
2º T R I M E S T R E	9	<u>Dominamos o salto</u>	4	BLOQUE 1 BLOQUE 3 BLOQUE 5
	10	<u>Combinacións de xiros</u>	4	
	11	<u>Lanzamentos e recepcións</u>	4	
	12	<u>Cara ás habilidades xenéricas</u>	7	
	13	<u>Avaliación: demostra o que sabes</u>	1	
3º T R I M E S T R E	14	<u>Xogos populares galegos</u>	6	BLOQUE 1 BLOQUE 4 BLOQUE 5 BLOQUE 6
	15	<u>Construímos os nosos xogos</u>	6	
	16	<u>Expresámonos co corpo</u>	4	
	17	<u>Bailamos con ritmo</u>	4	

3.1 MODELOS DE SESIÓN.

Existen moitos modelos de sesión como o método psicocinético de Le Bouch ou o proposto pola escola sueca polos Ling pero as nosas sesións seguirán o esquema proposto, entre outros, por Santos Berrocal xa que está considerado pedagoxicamente correcto:

MODELO DE SESIÓN DE SANTOS BERROCAL		
Fase	Durac.	Contido
Información	2/3 min	Nesta fase darase unha breve explicación aos nosos alumnos/ás do que imos traballar durante a sesión. Será breve, clara e sinxela e motivaremos os alumnos/as para a seguinte fase.

Animación	8/10 min	Nesta fase búscase preparar ao alumno/a física, psíquica e socialmente para o desenvolvemento da sesión, ademais evitaremos posibles lesións
Parte principal	30 min	É a parte máis importante da sesión xa que é a fase de logro de obxectivos. Para conseguir estes obxectivos utilizaranse os contidos e as tarefas estarán relacionadas con estes obxectivos.
Volta á calma	5/7 min	Xogos que favorecen a recuperación tras o esforzo físico e psíquico da parte principal. Preténdese que o alumnado recupere o estado emocional de antes de empezar a sesión para afrontar a seguinte clase.
Análise dos resultados	2/3 min	Fase de reflexión co alumnado achega da sesión e tamén serve de autovaloración sobre a nosa actuación e a consecución de obxectivos.

4. AVALIACIÓN

Según Largardera a avaliación é: “mecanismo de recollida de información que unha vez analizada serve para tomar determinadas decisións”.

O obxecto da avaliación educativa exténdese dende a valoración do nivel de aprendizaxe do alumnado, mesmo ó análise global de todos os compoñentes do modelo educativo: obxectivos, contidos, materiais, actuación docente,...

Decreto 105/2014, do 4 de setembro: currículo da educación primaria establece que esa avaliación servira para valorar o grao de adquisición das competencias e o logro dos obxetivos da etapa.

Para facer unha avaliación obxetiva teremos como referente os criterios de avaliación, que nos serviran para valorar individualmente o alumnado, e os estándares de aprendizaxe que son especificacións dos criterios de avaliación, que nos permitiran concretar o que o alumnado debe saber, comprender e saber facer na nosa área. Estes estándares de aprendizaxe serán observables, medibles e avaliábeis.

Avaliarase tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos de ensino e a propia práctica docente.

A avaliación dos procesos de aprendizaxe do alumnado será continua e global, e terá en conta o seu progreso no conxunto das áreas.

Os resultados da avaliación expresaránse nos termos de insuficiente(IN), suficiente(SU), ben (BE), notable (NT) e sobresaínte (SB).. En estes termos engadirase unha cualificación numérica, sen empregar decimais, nunha escala do un a dez, coas seguintes correspondencias:

Insuficiente: 1,2,3 ou 4.

Suficiente: 5

Ben: 6

Notable: 7 ou 8

Sobresaliente: 9 ou 10

5. RECURSOS

Espaciais: gimnasio, patio de recreo, aula de informática,...

Materiais: aros, cordas, colchonetas, pelotas,...

Humanos: os alumnos/as, e o mestre de Educación Física.

Como punto de referencia das Unidades Didácticas empregamos os seguintes libros:

- Bravo Marín, E., Herrera Rodríguez, J.A., López López, M., Martín Infante, M.A. (2008): "Programación Anual de Educación Física para 1º de Primaria". INDE. Barcelona.

- Bravo Marín, E., Herrera Rodríguez, J.A., López López, M., Martín Infante, M.A. (2008): "Programación Anual de Educación Física para 2º de Primaria". INDE. Barcelona.

- Chinchilla Minguet, J. L. , Alonso ballesteros, J. (2008): "Educación Física en primaria 4". CCS. Madrid.

- Chinchilla Minguet, J. L. , Alonso ballesteros, J. (2008): "Educación Física en primaria 5". CCS. Madrid.

- Chinchilla Minguet, J. L. , Alonso ballesteros, J. (2008): "Educación Física en primaria 6". CCS. Madrid.

- OUTRA BIBLIOGRAFÍA que axuda a completar as sesión é:

- AA VV. "Juegos cooperativos y competitivos para Ed. Física." Cuadernos técnicos pedagógicos de INEF-Galicia.

- AA VV. "Ejercicios de Ed. Física para Ed. Primaria." Fichero de juegos no competitivos. ESCUELA ESPAÑOLA.

6. EDUCACIÓN EN VALORES

Transversalidade, existe un conxunto de aspectos aos que a sociedade é especialmente sensible nos últimos anos (consumismo, saúde...) e que pola súa relevancia deben ser tratados en todas as áreas do currículo; son os denominados temas transversais. Non constitúen un bloque temático, nin áreas determinadas e non supón introducir contidos novos, senón organizar os xa establecidos ao redor dun eixo educativo concreto. Aconséllase que sexas referentes constantes que impregnen o labor educativo. Son os seguintes:

1. Educación ambiental: desde a nosa área promoveranse actividades que axuden a coñecer, gozar, respectar e coidar o contorno.

2. Educación para a paz: a práctica de actividades físicas e, especialmente, deportes de cooperación/oposición, proporcionan

situacións de tensión, enfrontamento, rivalidade, etc, que é necesario resolver cunha actitude de diálogo.

3. Educación do consumidor: é importante desmitificar a carga consumista que teñen os artigos deportivos, e sobre todo, algunhas marcas e personaxes públicos.

4. Educación viaria: fomentaranse hábitos encamiñados á creación do sentido viario, exploración da contorna urbana e desprazamentos por el de forma autónoma e segura.

5. Educación para a saúde e calidade de vida: este é un dos bloques de contidos da área, polo que se traballa directamente.

6. Educación para a igualdade de oportunidades entre sexos: respectaranse as características de cada un deles, contribuíndo a eliminar os estereotipos sexistas, tanto da propia práctica deportiva como os da vida cotiá.

7. Educación sexual: a nosa área posibilita o coñecemento da propia realidade corporal, evitando toda carga morbosa sobre a sexualidade. Da identificación dos aspectos sexuais, pasaremos a un coñecemento sobre aspectos biolóxicos e finalmente, a unha valoración dos aspectos sociais, de forma que o alumnado chegue a coñecer e apreciar os roles sexuais masculino e feminino, así como o exercicio da sexualidade en canto a actividades de comunicación plena entre persoas.

8. Educación moral e cívica: a achega a este tema transversal é total. Basta con recordar algúns deles como: a autoestima, o respecto aos demais, a aceptación das propias posibilidades e limitacións corporais, a solidariedade e a cooperación, a aceptación da diversidade,

9 Educación para o lecer: ensínase a gozar do tempo libre por medio da actividade física.

7. RELACIÓN COAS TIC'S

Algunha das sesións empregaremos a aula de informática para levar a cabo actividades relacionadas coa Ed. Física.

- <http://www.cepalcala.org/efisica/>
- http://www.juntadeandalucia.es/averroes/huerta_retiro/
- <http://juegodeef.8m.com/>
- <http://www.batiburro.net/webquest/webquest04.php>
- <http://www.xtec.es/~jroca222/especiales.htm>
- http://www.capitannemo.ar/tabla_de_juego.htm
- <http://.terra.es/personal4/lapeonza/>
- <http://encima.pntic.mec.es~mroc0005/marcky.htm>

8. RELACIÓN CON OTRAS ÁREAS

A nosa área non está á marxe das demais áreas curriculares, polo tanto se relacionar constantemente con elas (é o que se denomina Principio de Interdisciplinariedad).

A nosa área vincúlase con todas as áreas, pero especialmente coas seguintes:

1. Área de matemáticas: xa que traballamos algúns aspectos en común como son os puntos e sistemas de referencia (situación dun obxecto no espazo, distancias, desprazamentos, xiros), representación elemental do espazo (planos, mapas e maquetas) agrupacións e operacións básicas, disposicións xeométricas, etc.

2. Área de educación artística: a Música a relacionamos cos aspectos temporais (ritmo, duración, secuencia, velocidade...), o corpo como instrumento de expresión e comunicación (recursos expresivos, xestos, movemento), danzas e bailes, etc. Respecto da Plástica, coa imaxe como elemento de comunicación, a construción de xoguetes con material de desfeito, a utilización de diversos materiais e recursos, etc.

3. Área de Ciencias Naturais e Ciencias Sociais: trabállaremos a percepción do propio corpo (identificación e localización dos principais órganos), percepción espacial (orientación, puntos cardinais, distancias), identificación das situacións de colaboración en conflitos sociais e culturais, participación na toma de decisións do grupo, etc.

4. Área de lingua castelá, galega e estranxeira: vincúlase principalmente con sistemas e elementos de comunicación verbal e non verbal (imaxe, son, xesto, movemento, etc.).

1. RELACIÓN CO CURRÍCULO

A continuación xustificanse a relación desta programación con algúns aspectos prescritivos do currículo oficial: **(Decreto 105/2014, do 4 de setembro: currículo da educación primaria e a Orde do 23 de xullo de 2014 pola que se regula a implantación para o curso 2014/2015 dos cursos primeiro, terceiro e quinto de educación primaria na comunidade autónoma de Galicia, segundo o calendario de implantación da Lei orgánica 8/2013, para a mellora da calidade educativa).**

1.1. RELACIÓN COMPETENCIAS BÁSICAS

Son as capacidades para aplicar de maneira integrada os contidos propios de cada ensinanza e etapa educativa, co fin de lograr a realización adecuada de actividades e a resolución eficaz de problemas complexos.

A integración de estas ao currículo permite poñer o acento naquelas aprendizaxes que se consideran imprescindibles, dende unha formulación integradora e orientada á aplicación dos saberes adquiridos. De aí o seu carácter básico. Son aquelas competencias que debe desenvolver un alumno/a ao finalizar o ensino obrigatorio para poder lograr a súa realización persoal, exercer a cidadanía activa, incorporarse á vida adulta dun xeito satisfactorio e ser capaz de desenvolver un aprendizaxe permanente ao longo da vida.

Identifícanse sete competencias básicas:

- 1 COMPETENCIA EN COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA(CCL)**
- 2 COMPETENCIA MATEMÁTICA E COMPETENCIAS BÁSICAS EN CIENCIA E TECNOLOXÍA(CMCT)**
- 3 COMPETENCIA DIXITAL(CD)**
- 4 APRENDER A APRENDER(CAA)**
- 5 COMPETENCIA SOCIAL E CÍVICAS(CSC)**
- 6 SENTIDO DE INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR(CSIEE)**
- 7 CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURALS(CCEC)**

Potenciarase o desenvolvemento da competencia de comunicación lingüística e da competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.

1.2. RELACIÓN COS OBOECTIVOS XERAIS DE ETAPA

Os alumnos/ás deberán alcanzar os seguintes obxectivos ao rematar o proceso educativo, como resultado das experiencias de ensino e aprendizaxe. A nosa área colabora na consecución deles.

Os obxectivos de etapa son:

- a** Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, preparáanse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b** Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e responsabilidade no estado así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe.
- c** Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos, que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d** Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- e** Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega, a lingua castelá e desenvolver hábitos de lectura en ambas as dúas linguas.
- f** Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- g** Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser capaces de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
- h** Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- i** Iniciarse no uso das tecnoloxías da información e da comunicación, para a aprendizaxe, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciban e elaboren.
- j** Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- k** Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferentas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

- l** Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezcan o seu coidado.
- m** Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
- n** Fomentar a educación viráis e as actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
- o** Coñecer , apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e os homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

1.3. RELACIÓN COS BLOQUES DE CONTIDOS

Son o conxunto de coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes que contribuen ao logro dos obxetivos de cada ensinanza e etapa educativa, e á adquisición de competencias.

Os contidos teñen relación directa cos obxetivos. Na área de Educación Física, na comunidade autónoma de Galicia, aparecen seis bloques de contidos regulados polo **Decreto 105/2014, do 4 de setembro: currículo da educación primaria e a Orde do 23 de xullo de 2014 pola que se regula a implantación para o curso 2014/2015 dos cursos primeiro, terceiro e quinto de educación primaria na comunidade autónoma de Galicia, segundo o calendario de implantación da Lei orgánica 8/2013, para a mellora da calidade educativa**

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS: trata aspectos como os valores que teñen por referente o corpo, o movemento e a relación co contorno, a educación viaria, a resolución de conflitos mediante o diálogo e aceptación das regras establecidas, o desenvolvemento da iniciativa individual e de hábitos de esforzo, as actitudes, a confianza, o uso adecuado dos materiais e espazos e a integración das tecnoloxías da información e comunicación.

BLOQUE 2. O CORPO IMAXE E PERCEPCIÓN: céntrase principalmente nas capacidades perceptivo-motrices: corporalidade ou esquema corporal(ton muscular, relaxación e respiración), espacialidade e temporalidade; tamén, se inclúe o equilibrio.

BLOQUE 3. HABILIDADES MOTRICES: recóllense una serie de contidos asociados á habilidade motriz. Aparece a coordinación e as capacidades físicas básicas como condicionantes da habilidade. Ademais de desenvolver as habilidades básicas e específicas tanto no medio habitual como noutros medios.

BLOQUE 4. ACTIVIDADES FÍSICAS ARTÍSTICO-EXPRESIVAS: o considérase o corpo como instrumento expresivo e comunicativo por excelencia. Utilízanse como recursos expresivos o xesto e o movemento, fomentando a creatividade. Prímase actitudes como a desinhibición e superación do medo o ridículo.

BLOQUE 5. ACTIVIDADE FÍSICA E SAÚDE: é necesario que o alumnado teña patróns de comportamento con relación á saúde dende una idade temprá (hixiene corporal e postural, hábitos alimenticios...)

BLOQUE 6. OS XOGOS E AS ACTIVIDADES DEPORTIVAS trabállanse o coñecemento e o respecto polas regras e normas, a utilización de estratexias de cooperación, oposición e colaboración/oposición e a práctica de diferentes xogos e deportes, con especial hincapé nos xogos tradicionais de Galicia.

CONTIDOS.

Quinto de primaria.

Bloque 1. Contidos comúns:

- * Valoración e aceptación da propia realidade corporal e a dos demais.
- * Adopción de actitudes de colaboración, tolerancia, respecto e resolución practica dos conflitos na práctica de xogos e outras actividades físicas.
- * Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias da práctica da actividade física.
- * Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, relacionada coa área.
- * Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.
- * Implicación activa en actividades motrices diversas, recoñecendo e aceptando as diferentes individuais no nivel de habilidade.
- * Uso correcto de materiais e espazos na practica de educación física.
- * O coidado do corpo e a consolidación de hábitos de hixiene corporal.
- * Coñecemento da normativa básica de circulación en rúas e estradas.
- * Identificación e respecto, ao realizar saídas fóra do colexio, dos sinais básicos de tráfico que afectan os peóns e peoas e ás persoas ciclistas.

Bloque 2. Imaxe e percepción.

- * Valoración e aceptación da propia realidade corporal e a das demais persoas mostrando unha actitude crítica cara ao modelo estético-corporal socialmente vixente.
- * Seguridade, confianza nun mesmo e nas demais persoas.
- * Automomía persoal: autoestima, expectativas realistas de éxito.

Bloque 3. Habilidades motrices.

- * Aceptación da execución das habilidades motrices a situacións de práctica de complexidade crecente, con eficiencia, seguridade e creatividade.
- * Realización combinada de desprazamentos, saltos, xiros, lanzamentos e recepcións.
- * Adaptación das habilidades motrices a contornos de práctica non habituais que favorezan toma de decisións, con seguridade e autonomía: o medio natural.
- * Control e dominio motor e corporal desde unha formulación previa á acción.
- * Mellora das capacidades físicas básicas de forma xenérica e orientada á execución das habilidades motrices, recoñecendo a influencia da condición física na mellora destas.
- * Autonomía e confianza nas propias habilidades motrices en situacións e contornos non habituais.
- * Valoración do esforzo e o traballo ben executado desde o punto de vista motor como base para a propia superación.
- * Disposición favorable a participar en actividades físicas diversas aceptando as propias posibilidades e limitacións, así como a existencia de diferentas no nivel de habilidade.

Bloque 4. Actividades físicas artístico-expresivas.

- * O corpo e o movemento . Exploración, conciencia e gozo das posibilidades e recursos da linguaxe corporal.
- * Recoñecemento e utilización creativa das zonas corporais e componentes do movemento expresivo: espazo, tempo e a intensidade. Zonas corporais: equilibrio(pernas e pés), de forza(centro de gravidade corporal), de autoridade(peito, ombreiros, brazos) e expresiva(rostro, mirada e pescozo). * Expresión comunicativa de sentimentos e emocións individuais e compartidas a través do corpo, o xesto e o movemento.
- * Execucións de bailes ou danzas do folclore popular galego valorando a importancia da súa conservación e difusión. Execución de danzas do mundo valorando a diversidade como factor de enriquecemento individual e colectivo.
- * Participación na composición e execución de producións grupais a partir de estímulo rítmicos, musicais, poéticos... Elaboración de bailes, coreografías simples ou de montaxes expresivas.
- * Desenvolvemento das habilidades motrices básicas, xenéricas e específicas e da condición física, participando en actividades artístico-expresivas. Recoñecer e valorar a posibilidade de cambiar as montaxes ou coreografías de actividades artístico-expresivas(espazos, materiais, tempos...) para adaptalas ás necesidades do grupo.

Bloque 5. Actividade física e saúde.

- * Autonomía na hixiene corporal(vestimenta e aseo tras o exercicio) e adquisición de hábitos posturais e alimentarios saudables(incluída a correcta hidratación durante e despois do exercicio).

- * Reconecemento dos beneficios da actividade física na saúde integral da persoa e identificación crítica das prácticas pouco saudables (sedentarismo, adicción ás novas tecnoloxías, consumo de tabaco ou alcohol...).
- Valoración do xogo e o deporte como alternativas aos hábitos nocivos para a saúde.
- * Adquisición de hábitos de quecemento (global e específico), de dosificación do esforzo para previr lesións.
- * Mellora da condición física orientada á saúde en función do desenvolvemento psicobiolóxico.
- * Reconecemento e aplicación das medidas básicas de prevención e seguridade na práctica de actividade física en relación coa execución motriz e co uso de materiais e espazos.
- * Valoración da actividade física como factor esencial no mentemento e mellora da saúde. Aprecio, gusto e interese polo coidado do corpo.

Bloque 6. Os xogos e actividades deportivas.

- * Uso adecuado das estratexias básicas dos xogos relacionadas coa cooperación, a oposición e a cooperación-oposición.
- * Aceptación e respecto cara ás normas, regras e persoas que participan no xogo. Elaboración e cumprimento do código de xogo limpo.
- * O xogo e o deporte como fenómenos sociais e culturais. Práctica de xogos e actividades deportivas de diferentes modalidades con dificultade crecente.
- * Coñecemento, práctica e valoración dos xogos e deportes tradicionais de Galicia. Coñecemento e práctica de xogos doutras culturas.
- * Desenvolvemento das habilidades motrices básicas, xenéricas e específicas e da condición física, participando en xogos predeportivos e predeportes. Recoñecer e valorar a posibilidade de cambiar as regras de xogo (espazos, materiais, tempos...) para adaptalas ás necesidades do grupo.
- * Uso adecuado das estratexias básicas dos xogos relacionadas coa cooperación, a oposición e a cooperación-oposición.
- * Iniciación ao deporte de orientación (colexio, parque, medio natural). Tomo de conciencia co compás. Participación na organización e desenvolvemento de xogos de orientación.
- * Práctica responsable de actividades lúdicas e deportivas nas saídas á contorna natural de Galicia.
- * Coñecemento, goce, coidado e valoración da natureza.

1.5. CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Os criterios de avaliación son o referente específico para avaliar a aprendizaxe do alumnado. Describen aquilo que se quere valorar e que o alumnado debe lograr tanto en coñecementos coma en competencias, e responde ao que se pretende conseguir en cada disciplina.

Criterios de avaliación en terceiro de primaria.

- * Opinar coherentemente con actitude crítica, tanto desde a perspectiva de participante como de espectador ou espectadora, ante as posibles situacións conflictivas surtidas, participando en debates, e aceptando as opinións dos e das demais.
- * Extraer e elaborar información relacionada con temas de interese na etepa e compartila, utilizando fontes de información determinadas e facendo uso das tecnoloxías da infomación e a comunicación como recurso de apoio á área.
- * Demostrar un comportamento persoal e social responsable, respectándose a un mesmo e ás demais persoas nas actividades físicas e nos xogos, aceptando as normas e regras establecidas e actuando con interese e iniciativa individual e traballo en equipo.
- * Valorar, aceptar e respectar a propia realidade corporal e a dos e das demais, mostrando unha actitude reflexiva e crítica.
- * Resolver situacións motrices con diversidade de estímulos e condicionantes espacio-temporais, seleccionando e combinando as habilidades motrices básicas e adaptándoas ás condicións establecidas de forma eficaz.
- * Utilizar os recursos expresivos do corpo e movemento, de forma estética e creativa, comunicando sensacións, emocións e ideas.
- * Relacionar os conceptos específicos de Educación física e os introducidos noutras áreas coa practica de actividades artístico-expresivas.
- * Recoñecer os efectos do exercicio físico, a hixiene, a alimentación e os hábitos posturais sobre a saúde e o benestar, manifestando unha actitude responsable cara a un mesmo.
- * Mellorar o nivel das súas capacidades físicas, regulando e dosificando a intensidade e duración do esforzo, tendo en conta as súas posibilidades e a súa relación coa saúde.
- * Identificar e interiorizar a importancia da prevención, a recuperación e as medidas de seguridade na realización de práctica da actividade física.
- * Resolver retos tácticos elementais propios do xogo e de actividades físicas, con ou sen oposición, aplicando principios e regras para resolver as situacións motrices, actuando de forma individual, coordinada e cooperativa e desempeñando as diferentes funcións implícitas en xogos e actividades.
- * Coñecer e poñer en práctica a diversidade de actividades físicas. Lúdicas, deportivas, en especial as de Galicia.
- * Relacionar os conceptos específicos de Educación Física e os introducidos noutras áreas coa practica de actividades físico-deportivas.

* Manifestar respecto cara ao contorna e o medio natural nos xogos e actividades ao aire libre, identificando e realizando Accións concretas dirixidas á súa preservación.

1.6. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Son especificacións dos criterios da avaliación que permite definir os resultados de aprendizaxe e que concretan o que o alumnado debe saber, comprender e saber facer. Deben ser observables, medibles e avaliábeis, e permiten graduar o rendemento ou logro alcanzado.

Estándares de aprendizaxe en quinto de primaria.

- * Adopta unha actitude crítica ante as modas e a imaxe corporal dos modelos publicitarios.
- * Explica aos seus compañeiros e compañeiras as características dun xogo practicado na clase e o seu desenvolvemento.
- * Mostra boa disposición para solucionar as conflitos de xeito razoable.
- * Recoñece e cualifica negativamente as conductas inapropiadas que se producen na práctica ou nos espectáculos deportivos.
- * Demostra un nivel de autoconfianza adecuada ás súas capacidades.
- * Utiliza as novas tecnoloxías para localizar e extraer a información que se lle solicita.
- * Presenta os seus traballos atendendo ás pautas proporcionadas, con orde, estrutura e limpeza e utilizando programas de presentación.
- * Expón as súas ideas de forma coherente e exprésase de forma correcta en diferentes situacións e respecta as opinións dos e das demais.
- * Ren interese por mellorar a competencia motriz.
- * Demostra autonomía e confianza en diferentes situacións, resolvendo problemas motores con espontaneidade e creatividade.
- * Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.
- * Participa na recollida e organización de material utilizado nos clases.
- * Acepta formar parte do grupo que lle corresponde e o resultado das competicións con deportividade.
- * Recoñece e respeta as normas de educación viaria en contornos habituais e non habituais.
- * Respeto a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos e nenas da clase.
- * Toma conciencia das exixencias e valoración do esforzo que comportan as aprendizaxes de novas habilidades.
- * Realiza desprazamentos adaptándose a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas axustándose a parámetros espazo-temporais e intentando manter o equilibrio postural.
- * Realiza a habilidade motriz básica de salto adaptándose a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-

deportivos e artístico-expresivas, axustando a súa realización aos parámetros espacio-temporais e intentando manter o equilibrio postural.

- * Adapta as habilidades motrices básicas de manipulación de obxectos (lanzamento, recepción, golpeo...) a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas interiorizando e aplicando os xestos cos segmentos dominantes e iniciando a práctica cos non dominantes.
- * Aplica as habilidades motrices de xiro a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas tendo en conta os dous eixes corporais e os dous sentidos, e axustando a súa realización aos parámetros espacio-temporais e intentando manter o equilibrio postural.
- * Manteno equilibrio en diferentes posicións e superficies.
- * Realiza actividades físicas e xogos no medio natural ou en contornos non habituais, adaptando as habilidades motrices á diversidade e incerteza procedente do contorno e ás súas posibilidades.
- * Representa persoaxes, situacións, ideas, sentimentos utilizando os recursos expresivos do corpo individualmente, en parellas ou en grupos.
- * Representa ou expresa movementos a partir de estímulos rítmicos ou musicais, individualmente, en parellas ou grupos.
- * Coñece e leva a cabo bailes e danzas representativas da cultura galega e doutras culturas, seguindo unha coreografía básica.
- * Constrúe e leva a cabo composicións grupais en interacción cos compañeiros e compañeiras utilizando os recursos expresivos do corpo e partindo de estímulos musicais ou plásticos.
- * Identifica a importancia do desenvolvemento das capacidades físicas para a mellora das habilidades empregadas nas actividades artístico-expresivas.
- * Ten interese por mellorar as capacidades físicas.
- * Relaciona os principais hábitos de alimentación coa actividade física (horarios de comidas, calidade/cantidade dos alimentos ingeridos...).
- * Recoñece os efectos beneficiosos do exercicio físico para a saúde e os prexudiciais do sedentarismo, dunha dieta desequilibrada e do consumo de alcohol, tabaco e outras substancias.
- * Adopta hábitos portuais axeitados na súa vida cotiá e na práctica da actividade física, recoñecendo a súa importancia para a saúde.
- * Realiza os quecementos de forma autónoma e sistemática.
- * Mostra unha mellora global con respecto ao seu nivel de partida das capacidades físicas orientadas a saúde.
- * Relaciona a frecuencia cardíaca e respiratoria, con distintas intensidades de esforzo.
- * Comeza a adaptar a intensidade do seu esforzo ao tempo de duración da actividade.
- * Explica as lesións e enfermidades deportivas máis comúns, así como as accións preventivas e os primeiros auxilios básicos.

- * Utiliza os recursos adecuados para resolver situacións básicas de táctica individual e colectiva en diferentes situacións motrices.
- * Realiza combinacións de habilidades motrices básicas axustándose a un obxectivo e a uns parámetros espazo-temporais.
- * Recoñece as diferenzas, características entre xogos populares, deportes colectivos, deportes individuais e actividades na natureza.
- * Recoñece a riqueza cultural, a historia e a orixe dos xogos e os deportes tradicionais de Galicia.
- * Realiza distintos xogos e deportes tradicionais de Galicia respectando principios e regras destes.
- * Identifica a capacidade física básica implicada de forma máis significativa nos exercicios.
- * Recoñece a importancia do desenvolvemento das capacidades físicas para a mellora das habilidades motrices.
- * Distingue en xogos e deportes individuais e colectivos estratexias de cooperación e oposición.
- * Describe os exercicios realizados, usando os termos e coñecementos que sobre o aparello locomotor se desenvolven na área de Ciencias da Natureza.
- * Faise responsable da eliminación dos residuos que se xeran nas actividades no medio natural.
- * Utiliza os espazos naturais respectando a flora e a fauna do lugar.

2. METODOLOXÍA

Entenderemos por Metodoloxía o *conxunto de estratexias, procedementos e accións organizadas e planificadas polo profesorado, de forma consciente e reflexivo, coa finalidade de posibilitar a aprendizaxe do alumnado e o logro dos obxetivos suscitados.*

A metodoloxía didáctica será innovadora, interdisciplinar, comunicativa, inclusiva, activa e participativa, e dirixida ao logro dos obxetivos e das competencias clave.

Empregaránse metodoloxías que permitan integrar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmos e promovendo o traballo colaborativo e en equipo.

2.1. ESTILOS DE ENSINO

Terase como referente a Muska Mosston que propuxo una serie de estilos ordeados en progresión de máis a menos directivistas(de abaixo cara arriba):

Mando directo: O mestre leva o control da sesión, debendo os alumnos responder aos estímulos que se lle expoñen. O seu esquema é:

Caracterízase pola disciplina, as disposicións xeométricas e as respostas ao unísono. O docente establece os obxetivos, orde, execución, e observa as accións do alumnado. Baséase na imitación dun modelo. Procuraremos non empregar este estilo de ensino, aínda que en ocasións é necesario, cando necesitemos a imitación do modelo.

Asignación de tarefas: é un estilo moi similar ao anterior, pero neste caso, o mestre explica o que hai que facer e o alumno/a escolle o momento de comezar a tarefa, o ritmo, o número de repeticións. A ventaxa deste estilo de ensino é que respecta o principio de individualización xa que a tarefa axústase ás posibilidades de cada un, resultando un estilo moi motivador.

Ensino recíproco: o alumno/a pasa a ser mestre/a de maneira que avalía, corrixe e informa aos seus compañeiros/as. O docente decide as tarefas e exercicios que se van realizar e só debe de corrixir aos observadores (o alumno/a que fai de docente).

Descubrimento guiado: propónse unha tarefa que o neno/a debe resolver, existindo unha única solución. O profesor/a guía a consecución de obxetivos e o alumno debe investigar baseándose nas súas indicacións encontrando así una solución que lle pertenza. Séguese o esquema:

O mestre/a irá guiando paulatinamente o alumnado a través de preguntas que o dirixirán cara a solución correcta.

Resolución de problemas: moi similar ao estilo anterior, pero a diferenza fundamental é que non hai unha única solución, senón que existen varias e é válida calquera coa que o alumno/a dea resposta ao problema exposto. É un estilo moi motivador e facilita a adquisición de aprendizaxes significativas. Tamén utilizaremos preferentemente este estilo de ensino.

Xogo non está considerado propiamente un principio metodolóxico, pero sí un recurso metodolóxico moi indicado para conseguir os obxectivos propostos dunha forma lúdica e placenteira a calquera idade, e moito máis en Educación Primaria, polo que o utilizaremos o longo de todas ás unidades didácticas.

Para Jose María Cagigal o xogo é: “ acción, libre, desinteresada e intrascendente que xurde da vida habitual, cunhas limitacións espaciais e temporais, conforme a unhas determinadas regras, establecidas ou improvisadas, do cal o elemento informativo é a tensión”.

Por outro lado, mediante o xogo, pódense adquirir hábitos, actitudes e valores de ecoloxismo (xogos na natureza), para a paz (xogos cooperativos), de coeducación (xogos non sexistas).

Resumindo, podemos dicir que para o neno/a a actividade lúdica é fundamental porque a través dela:
O neno/ descobre e fai seu o ámbito que o rodea.

O neno/a imita e imaxina

O neno/a relaciónase, acepta as regras e os demáis.

O neno/a desenvolve habilidades e destrezas.

O neno/á coñécese a si mesmo e os demais.

O neno/a comunícase e incrementa o seu vocabulario.

O neno/a desenvolve o pensamento diverxente.

En resumo, ou xogo como actividade global axuda ó desenvolvemento de tódalas facetas e ámbitos da personalidade e conduta do individuo.

2.2 PRINCIPIOS METODOLÓXICOS BÁSICOS

Os **principios básicos** que se terán en conta son os seguintes:

Reforzo positivo: a motivación propiciará unha sensación de éxito e confianza mediante o coñecemento dos seus progresos e os eloxios por parte do mestre/a.

Progresión: Hai que seguir unha progresión de exercicios; é dicir, ir do fácil o difícil, sinxelo ao complexo.

Intensidade: Os estímulos serán o suficientemente intensos para que os exercicios sexan asimilados.

Transferencia: Cando se efectúa un novo movemento, este debe basearse no patrón de outros movementos aprendidos anteriormente.

Intereses: Os exercicios plantexados aos/as alumnos/as deben estar de acordo cos intereses e necesidades de estes, para lograr un aprendizaxe significativo.

Individualización: Hai que respectar as características morfolóxicas, fisiolóxicas e funcionais de cada neno/a. Cada un "é como é". Por iso á hora de avaliar se ten en conta a actitude e a aptitude.

2.3 METODOLOXÍA A DISTANCIA EN CASO DE CONFINAMENTO

No caso de que o alumnado teña que voltar ao confinamento domiciliario está previsto que algunhas actividades, sobre todo as que se poden facer de xeito individual, se podan mandar para que o alumnado as realice no seu domicilio. Ditas actividades serán mandadas a través da plataforma de EDIXGAL.

3. TEMPORALIZACIÓN

Tomando coma referencia a Orde do 13 de xuño de 2014 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2014/15 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia, comprobamos que aproximadamente se desenvolven nel unhas 70 sesións de Educación Física. Por lei, haberá 2 sesións de Educación Física por semana.

Non cadro exposto indícase ou nome dá unidade didáctica, o número de sesións, os BLOQUES DE CONTIDOS a tratar e o trimestre de aplicación.

	U.D	NOME	SESIÓNS	CONTIDOS
1º T R I M E S T R E	1	<u>COMEZAMOS O CURSO</u>	3	BLOQUE 1 BLOQUE 2 BLOQUE 3 BLOQUE 5
	2	<u>Capacidades físicas básicas</u>	3	
	3	<u>O neno e a nena e o que lle rodea</u>	3	
	4	<u>Consolidación das habilidades básicas</u>	5	
	5	<u>Desarrollo das habilidades xenéricas</u>	8	
	8	<u>Avaliación: a hora da verdade.</u>	2	
2º T R I M E S T R E	9	<u>Cara as habilidades específicas</u>	12	BLOQUE 1 BLOQUE 2 BLOQUE 3 BLOQUE 5
	10	<u>Aprendo a xogar o baloncesto</u>	2	
	11	<u>Acrosport</u>	4	
	13	<u>Avaliación: demostra o que sabes</u>	2	
3º T R I M E S T R E	14	<u>Xogos populares galegos</u>	6	BLOQUE 1 BLOQUE 4 BLOQUE 5 BLOQUE 6
	15	<u>Construímos os nosos xogos</u>	6	
	16	<u>Expresámonos co corpo</u>	4	
	17	<u>Bailamos con ritmo</u>	4	

3.1 MODELOS DE SESIÓN.

Existen moitos modelos de sesión como o método psicocinético de Le Bouch ou o proposto pola escola sueca polos Ling pero as nosas sesións seguirán o esquema proposto, entre outros, por Santos Berrocal xa que está considerado pedagoxicamente correcto:

MODELO DE SESIÓN DE SANTOS BERROCAL		
Fase	Durac.	Contido
Información	2/3 min	Nesta fase darase unha breve explicación aos nosos alumnos/ás do que imos traballar durante a sesión. Será breve, clara e sinxela e motivaremos os alumnos/as para a seguinte fase.
Animación	8/10 min	Nesta fase búscase preparar ao alumno/a física, psíquica e socialmente para o desenvolvemento da sesión, ademais evitaremos posibles lesións
Parte principal	30 min	É a parte máis importante da sesión xa que é a fase de logro de obxectivos. Para conseguir estes obxectivos utilizaranse os contidos e as tarefas estarán relacionadas con estes obxectivos.
Volta á calma	5/7 min	Xogos que favorecen a recuperación tras o esforzo físico e psíquico da parte principal. Preténdese que o alumnado recupere o estado emocional de antes de empezar a sesión para afrontar a seguinte clase.
Análise dos resultados	2/3 min	Fase de reflexión co alumnado achega da sesión e tamén serve de autovaloración sobre a nosa actuación e a consecución de obxectivos.

4. AVALIACIÓN

Según Largardera a avaliación é: “mecanismo de recollida de información que unha vez analizada serve para tomar determinadas decisións”.

O obxecto da avaliación educativa exténdese dende a valoración do nivel de aprendizaxe do alumnado, mesmo ó análise global de todos os compoñentes do modelo educativo: obxectivos, contidos, materiais, actuación docente,...

Decreto 105/2014, do 4 de setembro: currículo da educación primaria_establece que esa avaliación servira para valorar o grao de adquisición das competencias e o logro dos obxetivos da etapa.

Para facer unha avaliación obxetiva teremos como referente os criterios de avaliación , que nos serviran para valorar individualmente o alumnado, e os estándares de aprendizaxe que son especificacións dos criterios de avaliación, que nos permitiran concretar o que o alumnado debe saber, comprender e saber facer na nosa área. Estes estándares de aprendizaxe serán observables, medibles e avaliábeis.

Avaliarase tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos de ensino e a propia práctica docente.

A avaliación dos procesos de aprendizaxe do alumnado será continua e global, e terá en conta o seu progreso no conxunto das áreas.

Os resultados da avaliación expresaránse nos termos de insuficiente(IN), suficiente(SU), ben (BE), notable (NT) e sobresaínte (SB).. En estos termos engadirase unha cualificación numérica, sen empregar decimais, nunha escala do un a dez, coas seguintes correspondencias:

Insuficiente: 1,2,3 ou 4.

Suficiente: 5

Ben: 6

Notable: 7 ou 8

Sobresaliente: 9 ou 10

5. RECURSOS

Espaciais: gimnasio, patio de recreo, aula de informática,...

Materiais: aros, cordas, colchonetas, pelotas,...

Humanos: os alumnos/as, e o mestre de Educación Física.

Como punto de referencia das Unidades Didácticas empregamos os seguintes libros:

- Bravo Marín, E., Herrera Rodríguez, J.A., López López, M., Martín Infante, M.A. (2008): "Programación Anual de Educación Física para 1º de Primaria". INDE. Barcelona.
- Bravo Marín, E., Herrera Rodríguez, J.A., López López, M., Martín Infante, M.A. (2008): "Programación Anual de Educación Física para 2º de Primaria". INDE. Barcelona.
- Chinchilla Minguet, J. L. , Alonso ballesteros, J. (2008): "Educación Física en primaria 7". CCS. Madrid.
- Chinchilla Minguet, J. L. , Alonso ballesteros, J. (2008): "Educación Física en primaria 8". CCS. Madrid.
- OUTRA BIBLIOGRAFÍA que axuda a completar a sesión é:

- AA VV. “Juegos cooperativos y competitivos para Ed. Física.” Cuadernos técnicos pedagógicos de INEF-Galicia.
- AA VV. “Ejercicios de Ed. Física para Ed. Primaria.” Fichero de juegos no competitivos. ESCUELA ESPAÑOLA.

6. EDUCACIÓN EN VALORES

Transversalidade, existe un conxunto de aspectos aos que a sociedade é especialmente sensible nos últimos anos (consumismo, saúde...) e que pola súa relevancia deben ser tratados en todas as áreas do currículo; son os denominados temas transversais. Non constitúen un bloque temático, nin áreas determinadas e non supón introducir contidos novos, senón organizar os xa establecidos ao redor dun eixo educativo concreto. Aconséllase que sexas referentes constantes que impregnen o labor educativo. Son os seguintes:

1. Educación ambiental: desde a nosa área promoveranse actividades que axuden a coñecer, gozar, respectar e coidar o contorno.

2. Educación para a paz: a práctica de actividades físicas e, especialmente, deportes de cooperación/oposición, proporcionan situacións de tensión, enfrontamento, rivalidade, etc, que é necesario resolver cunha actitude de diálogo.

3. Educación do consumidor: é importante desmitificar a carga consumista que teñen os artigos deportivos, e sobre todo, algunhas marcas e personaxes públicos.

4. Educación viaria: fomentaranse hábitos encamiñados á creación do sentido viario, exploración da contorna urbana e desprazamentos por el de forma autónoma e segura.

5. Educación para a saúde e calidade de vida: este é un dos bloques de contidos da área, polo que se traballa directamente.

6. Educación para a igualdade de oportunidades entre sexos: respectaranse as características de cada un deles, contribuíndo a eliminar os estereotipos sexistas, tanto da propia práctica deportiva como os da vida cotiá.

7. Educación sexual: a nosa área posibilita o coñecemento da propia realidade corporal, evitando toda carga morbosa sobre a sexualidade. Da identificación dos aspectos sexuais, pasaremos a un coñecemento sobre aspectos biolóxicos e finalmente, a unha valoración dos aspectos sociais, de forma que o alumnado chegue a coñecer e apreciar os roles sexuais masculino e feminino, así como o exercicio da sexualidade en canto a actividades de comunicación plena entre persoas.

8. Educación moral e cívica: a achega a este tema transversal é total. Basta con recordar algúns deles como: a autoestima, o respecto aos demais, a aceptación das propias posibilidades e limitacións corporais, a solidariedade e a cooperación, a aceptación da diversidade,

9 Educación para o lecer: ensinácese a gozar do tempo libre por medio da actividade física.

7. RELACIÓN COAS TIC'S

Algunha das sesións empregaremos a aula de informática para levar a cabo actividades relacionadas coa Ed. Física.

- <http://www.cepalcala.org/efisica/>
- http://www.juntadeandalucia.es/averroes/huerta_retiro/
- <http://juegodeef.8m.com/>
- <http://www.batiburro.net/webquest/webquest04.php>
- <http://www.xtec.es/~jroca222/especiales.htm>
- http://www.capitannemo.ar/tabla_de_juego.htm
- <http://.terra.es/personal4/lapeonza/>
- <http://encima.pntic.mec.es~mroc0005/marcky.htm>

8. RELACIÓN CON OUTRAS ÁREAS

A nosa área non está á marxe das demais áreas curriculares, polo tanto se relacionar constantemente con elas (é o que se denomina Principio de Interdisciplinariedad).

A nosa área vincúlase con todas as áreas, pero especialmente coas seguintes:

1. Área de matemáticas: xa que traballamos algúns aspectos en común como son os puntos e sistemas de referencia (situación dun obxecto no espazo, distancias, desprazamentos, xiros), representación elemental do espazo (planos, mapas e maquetas) agrupacións e operacións básicas, disposicións xeométricas, etc.

2. Área de educación artística: a Música a relacionamos cos aspectos temporais (ritmo, duración, secuencia, velocidade...), o corpo como instrumento de expresión e comunicación (recursos expresivos, xestos, movemento), danzas e bailes, etc. Respecto da Plástica, coa imaxe como elemento de comunicación, a construción de xoguetes con material de desfeito, a utilización de diversos materiais e recursos, etc.

3. Área de Ciencias da Natureza e Ciencias Sociais: trabállaremos a percepción do propio corpo (identificación e localización dos principais órganos), percepción espacial (orientación, puntos cardinais, distancias), identificación

das situacións de colaboración en conflitos sociais e culturais, participación na toma de decisións do grupo, etc.

4. Área de lingua castelá, galega e estranxeira: vincúlase principalmente con sistemas e elementos de comunicación verbal e non verbal (ímaxe, son, xesto, movemento, etc.).

1. RELACIÓN CO CURRÍCULO

A continuación xustificanse a relación desta programación con algúns aspectos prescritivos do currículo oficial: **(Decreto 105/2014, do 4 de setembro: currículo da educación primaria e a Orde do 23 de xullo de 2014 pola que se regula a implantación para o curso 2014/2015 dos cursos primeiro, terceiro e quinto de educación primaria na comunidade autónoma de Galicia, segundo o calendario de implantación da Lei orgánica 8/2013, para a mellora da calidade educativa).**

1.1. RELACIÓN COMPETENCIAS BÁSICAS

Son as capacidades para aplicar de maneira integrada os contidos propios de cada ensinanza e etapa educativa, co fin de lograr a realización adecuada de actividades e a resolución eficaz de problemas complexos.

A integración de estas ao currículo permite poñer o acento naquelas aprendizaxes que se consideran imprescindibles, dende unha formulación integradora e orientada á aplicación dos saberes adquiridos. De aí o seu carácter básico. Son aquelas competencias que debe desenvolver un alumno/a ao finalizar o ensino obrigatorio para poder lograr a súa realización persoal, exercer a cidadanía activa, incorporarse á vida adulta dun xeito satisfactorio e ser capaz de desenvolver un aprendizaxe permanente ao longo da vida.

Identifícanse sete competencias básicas:

- 1 **COMPETENCIA EN COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA(CCL)**
- 2 **COMPETENCIA MATEMÁTICA E COMPETENCIAS BÁSICAS EN CIENCIA E TECNOLOXÍA(CMCT)**
- 3 **COMPETENCIA DIXITAL(CD)**
- 4 **APRENDER A APRENDER(CAA)**
- 5 **COMPETENCIA SOCIAL E CÍVICAS(CSC)**
- 6 **SENTIDO DE INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR(CSIEE)**
- 7 **CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURALS(CCEC)**

Potenciarase o desenvolvemento da competencia de comunicación lingüística e da competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.

1.2. RELACIÓN COS OBXECTIVOS XERAIS DE ETAPA

Os alumnos/ás deberán alcanzar os seguintes obxectivos ao rematar o proceso educativo, como resultado das experiencias de ensino e aprendizaxe. A nosa área colabora na consecución deles.

Os obxectivos de etapa son:

- a** Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, preparáanse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b** Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e responsabilidade no estado así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe.
- c** Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos, que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d** Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- e** Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega, a lingua castelá e desenvolver hábitos de lectura en ambas as dúas linguas.
- f** Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- g** Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser capaces de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
- h** Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- i** Iniciarse no uso das tecnoloxías da información e da comunicación, para a aprendizaxe, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciban e elaboren.
- j** Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- k** Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferentas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

- l** Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezcan o seu coidado.
- m** Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
- n** Fomentar a educación viráis e as actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
- o** Coñecer , apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e os homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

1.3. RELACIÓN COS BLOQUES DE CONTIDOS

Son o conxunto de coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes que contribuen ao logro dos obxetivos de cada ensinanza e etapa educativa, e á adquisición de competencias.

Os contidos teñen relación directa cos obxetivos. Na área de Educación Física, na comunidade autónoma de Galicia, aparecen seis bloques de contidos regulados polo **Decreto 105/2014, do 4 de setembro: currículo da educación primaria e a Orde do 23 de xullo de 2014 pola que se regula a implantación para o curso 2014/2015 dos cursos primeiro, terceiro e quinto de educación primaria na comunidade autónoma de Galicia, segundo o calendario de implantación da Lei orgánica 8/2013, para a mellora da calidade educativa**

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS: trata aspectos como os valores que teñen por referente o corpo, o movemento e a relación co contorno, a educación viaria, a resolución de conflitos mediante o diálogo e aceptación das regras establecidas, o desenvolvemento da iniciativa individual e de hábitos de esforzo, as actitudes, a confianza, o uso adecuado dos materiais e espazos e a integración das tecnoloxías da información e comunicación.

BLOQUE 2. O CORPO IMAXE E PERCEPCIÓN: céntrase principalmente nas capacidades perceptivo-motrices: corporalidade ou esquema corporal(ton muscular, relaxación e respiración), espacialidade e temporalidade; tamén, se inclúe o equilibrio.

BLOQUE 3. HABILIDADES MOTRICES: recóllense una serie de contidos asociados á habilidade motriz. Aparece a coordinación e as capacidades físicas básicas como condicionantes da habilidade. Ademais de desenvolver as habilidades básicas e específicas tanto no medio habitual como noutros medios.

BLOQUE 4. ACTIVIDADES FÍSICAS ARTÍSTICO-EXPRESIVAS: o considérase o corpo como instrumento expresivo e comunicativo por excelencia. Utilízanse como recursos expresivos o xesto e o movemento, fomentando a creatividade. Prímase actitudes como a desinhibición e superación do medo o ridículo.

BLOQUE 5. ACTIVIDADE FÍSICA E SAÚDE: é necesario que o alumnado teña patróns de comportamento con relación á saúde dende una idade temprá (hixiene corporal e postural, hábitos alimenticios...)

BLOQUE 6. OS XOGOS E AS ACTIVIDADES DEPORTIVAS trabállanse o coñecemento e o respecto polas regras e normas, a utilización de estratexias de cooperación, oposición e colaboración/oposición e a práctica de diferentes xogos e deportes, con especial hincapé nos xogos tradicionais de Galicia.

CONTIDOS.

Quinto de primaria.

Bloque 1. Contidos comúns:

- * Valoración e aceptación da propia realidade corporal e a dos demais.
- * Adopción de actitudes de colaboración, tolerancia, respecto e resolución practica dos conflitos na práctica de xogos e outras actividades físicas.
- * Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias da práctica da actividade física.
- * Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, relacionada coa área.
- * Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.
- * Implicación activa en actividades motrices diversas, recoñecendo e aceptando as diferentes individuais no nivel de habilidade.
- * Uso correcto de materiais e espazos na practica de educación física.
- * O coidado do corpo e a consolidación de hábitos de hixiene corporal.
- * Coñecemento da normativa básica de circulación en rúas e estradas.
- * Identificación e respecto, ao realizar saídas fóra do colexio, dos sinais básicos de tráfico que afectan os peóns e peoas e ás persoas ciclistas.

Bloque 2. Imaxe e percepción.

- * Valoración e aceptación da propia realidade corporal e a das demais persoas mostrando unha actitude crítica cara ao modelo estético-corporal socialmente vixente.
- * Seguridade, confianza nun mesmo e nas demais persoas.
- * Automomía persoal: autoestima, expectativas realistas de éxito.

Bloque 3. Habilidades motrices.

- * Aceptación da execución das habilidades motrices a situacións de práctica de complexidade crecente, con eficiencia, seguridade e creatividade.
- * Realización combinada de desprazamentos, saltos, xiros, lanzamentos e recepcións.
- * Adaptación das habilidades motrices a contornos de práctica non habituais que favorezan toma de decisións, con seguridade e autonomía: o medio natural.
- * Control e dominio motor e corporal desde unha formulación previa á acción.
- * Mellora das capacidades físicas básicas de forma xenérica e orientada á execución das habilidades motrices, recoñecendo a influencia da condición física na mellora destas.
- * Autonomía e confianza nas propias habilidades motrices en situacións e contornos non habituais.
- * Valoración do esforzo e o traballo ben executado desde o punto de vista motor como base para a propia superación.
- * Disposición favorable a participar en actividades físicas diversas aceptando as propias posibilidades e limitacións, así como a existencia de diferentas no nivel de habilidade.

Bloque 4. Actividades físicas artístico-expresivas.

- * O corpo e o movemento . Exploración, conciencia e gozo das posibilidades e recursos da linguaxe corporal.
- * Recoñecemento e utilización creativa das zonas corporais e componentes do movemento expresivo: espazo, tempo e a intensidade. Zonas corporais: equilibrio(pernas e pés), de forza(centro de gravidade corporal), de autoridade(peito, ombreiros, brazos) e expresiva(rostro, mirada e pescozo). * Expresión comunicativa de sentimentos e emocións individuais e compartidas a través do corpo, o xesto e o movemento.
- * Execucións de bailes ou danzas do folclore popular galego valorando a importancia da súa conservación e difusión. Execución de danzas do mundo valorando a diversidade como factor de enriquecemento individual e colectivo.
- * Participación na composición e execución de producións grupais a partir de estímulo rítmicos, musicais, poéticos... Elaboración de bailes, coreografías simples ou de montaxes expresivas.
- * Desenvolvemento das habilidades motrices básicas, xenéricas e específicas e da condición física, participando en actividades artístico-expresivas. Recoñecer e valorar a posibilidade de cambiar as montaxes ou coreografías de actividades artístico-expresivas(espazos, materiais, tempos...) para adaptalas ás necesidades do grupo.

Bloque 5. Actividade física e saúde.

- * Autonomía na hixiene corporal(vestimenta e aseo tras o exercicio) e adquisición de hábitos posturais e alimentarios saudables(incluída a correcta hidratación durante e despois do exercicio).

- * Recoñecemento dos beneficios da actividade física na saúde integral da persoa e identificación crítica das prácticas pouco saudables (sedentarismo, adicción ás novas tecnoloxías, consumo de tabaco ou alcohol...).
- Valoración do xogo e o deporte como alternativas aos hábitos nocivos para a saúde.
- * Adquisición de hábitos de quecemento (global e específico), de dosificación do esforzo para previr lesións.
- * Mellora da condición física orientada á saúde en función do desenvolvemento psicobiolóxico.
- * Recoñecemento e aplicación das medidas básicas de prevención e seguridade na práctica de actividade física en relación coa execución motriz e co uso de materiais e espazos.
- * Valoración da actividade física como factor esencial no mentemento e mellora da saúde. Aprecio, gusto e interese polo coidado do corpo.

Bloque 6. Os xogos e actividades deportivas.

- * Uso adecuado das estratexias básicas dos xogos relacionadas coa cooperación, a oposición e a cooperación-oposición.
- * Aceptación e respecto cara ás normas, regras e persoas que participan no xogo. Elaboración e cumprimento do código de xogo limpo.
- * O xogo e o deporte como fenómenos sociais e culturais. Práctica de xogos e actividades deportivas de diferentes modalidades con dificultade crecente.
- * Coñecemento, práctica e valoración dos xogos e deportes tradicionais de Galicia. Coñecemento e práctica de xogos doutras culturas.
- * Desenvolvemento das habilidades motrices básicas, xenéricas e específicas e da condición física, participando en xogos predeportivos e predeportes. Recoñecer e valorar a posibilidade de cambiar as regras de xogo (espazos, materiais, tempos...) para adaptalas ás necesidades do grupo.
- * Uso adecuado das estratexias básicas dos xogos relacionadas coa cooperación, a oposición e a cooperación-oposición.
- * Iniciación ao deporte de orientación (colexio, parque, medio natural). Tomo de conciencia co compás.
- Participación na organización e desenvolvemento de xogos de orientación.
- * Práctica responsable de actividades lúdicas e deportivas nas saídas á contorna natural de Galicia.
- * Coñecemento, goce, coidado e valoración da natureza.

1.5. CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Os criterios de avaliación son o referente específico para avaliar a aprendizaxe do alumnado. Describen aquilo que se quere valorar e que o alumnado debe lograr tanto en coñecementos coma en competencias, e responde ao que se pretende conseguir en cada disciplina.

Criterios de avaliación en terceiro de primaria.

- * Opinar coherentemente con actitude crítica, tanto desde a perspectiva de participante como de espectador ou espectadora, ante as posibles situacións conflictivas surtidas, participando en debates, e aceptando as opinións dos e das demais.
- * Extraer e elaborar información relacionada con temas de interese na etepa e compartila, utilizando fontes de información determinadas e facendo uso das tecnoloxías da infomación e a comunicación como recurso de apoio á área.
- * Demostrar un comportamento persoal e social responsable, respectándose a un mesmo e ás demais persoas nas actividades físicas e nos xogos, aceptando as normas e regras establecidas e actuando con interese e iniciativa individual e traballo en equipo.
- * Valorar, aceptar e respectar a propia realidade corporal e a dos e das demais, mostrando unha actitude reflexiva e crítica.
- * Resolver situacións motrices con diversidade de estímulos e condicionantes espacio-temporais, seleccionando e combinando as habilidades motrices básicas e adaptándoas ás condicións establecidas de forma eficaz.
- * Utilizar os recursos expresivos do corpo e movemento, de forma estética e creativa, comunicando sensacións, emocións e ideas.
- * Relacionar os conceptos específicos de Educación física e os introducidos noutras áreas coa practica de actividades artístico-expresivas.
- * Recoñecer os efectos do exercicio físico, a hixiene, a alimentación e os hábitos posturais sobre a saúde e o benestar, manifestando unha actitude responsable cara a un mesmo.
- * Mellorar o nivel das súas capacidades físicas, regulando e dosificando a intensidade e duración do esforzo, tendo en conta as súas posibilidades e a súa relación coa saúde.
- * Identificar e interiorizar a importancia da prevención, a recuperación e as medidas de seguridade na realización de práctica da actividade física.
- * Resolver retos tácticos elementais propios do xogo e de actividades físicas, con ou sen oposición, aplicando principios e regras para resolver as situacións motrices, actuando de forma individual, coordinada e cooperativa e desempeñando as diferentes funcións implícitas en xogos e actividades.
- * Coñecer e poñer en práctica a diversidade de actividades físicas. Lúdicas, deportivas, en especial as de Galicia.
- * Relacionar os conceptos específicos de Educación Física e os introducidos noutras áreas coa practica de actividades físico-deportivas.

* Manifestar respecto cara ao contorna e o medio natural nos xogos e actividades ao aire libre, identificando e realizando Accións concretas dirixidas á súa preservación.

1.6. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

Son especificacións dos criterios da avaliación que permite definir os resultados de aprendizaxe e que concretan o que o alumnado debe saber, comprender e saber facer. Deben ser observables, medibles e avaliábeis, e permiten graduar o rendemento ou logro alcanzado.

Estándares de aprendizaxe en quinto de primaria.

- * Adopta unha actitude crítica ante as modas e a imaxe corporal dos modelos publicitarios.
- * Explica aos seus compañeiros e compañeiras as características dun xogo practicado na clase e o seu desenvolvemento.
- * Mostra boa disposición para solucionar as conflitos de xeito razoable.
- * Recoñece e cualifica negativamente as conductas inapropiadas que se producen na práctica ou nos espectáculos deportivos.
- * Demostra un nivel de autoconfianza adecuada ás súas capacidades.
- * Utiliza as novas tecnoloxías para localizar e extraer a información que se lle solicita.
- * Presenta os seus traballos atendendo ás pautas proporcionadas, con orde, estrutura e limpeza e utilizando programas de presentación.
- * Expón as súas ideas de forma coherente e exprésase de forma correcta en diferentes situacións e respecta as opinións dos e das demais.
- * Ren interese por mellorar a competencia motriz.
- * Demostra autonomía e confianza en diferentes situacións, resolvendo problemas motores con espontaneidade e creatividade.
- * Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.
- * Participa na recollida e organización de material utilizado nos clases.
- * Acepta formar parte do grupo que lle corresponde e o resultado das competicións con deportividade.
- * Recoñece e respeta as normas de educación viaria en contornos habituais e non habituais.
- * Respeto a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos e nenas da clase.
- * Toma conciencia das exixencias e valoración do esforzo que comportan as aprendizaxes de novas habilidades.
- * Realiza desprazamentos adaptándose a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas axustándose a parámetros espazo-temporais e intentando manter o equilibrio postural.
- * Realiza a habilidade motriz básica de salto adaptándose a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-

deportivos e artístico-expresivas, axustando a súa realización aos parámetros espacio-temporais e intentando manter o equilibrio postural.

- * Adapta as habilidades motrices básicas de manipulación de obxectos (lanzamento, recepción, golpeo...) a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas interiorizando e aplicando os xestos cos segmentos dominantes e iniciando a práctica cos non dominantes.
- * Aplica as habilidades motrices de xiro a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas tendo en conta os dous eixes corporais e os dous sentidos, e axustando a súa realización aos parámetros espacio-temporais e intentando manter o equilibrio postural.
- * Manteno equilibrio en diferentes posicións e superficies.
- * Realiza actividades físicas e xogos no medio natural ou en contornos non habituais, adaptando as habilidades motrices á diversidade e incerteza procedente do contorno e ás súas posibilidades.
- * Representa persoaxes, situacións, ideas, sentimentos utilizando os recursos expresivos do corpo individualmente, en parellas ou en grupos.
- * Representa ou expresa movementos a partir de estímulos rítmicos ou musicais, individualmente, en parellas ou grupos.
- * Coñece e leva a cabo bailes e danzas representativas da cultura galega e doutras culturas, seguindo unha coreografía básica.
- * Constrúe e leva a cabo composicións grupais en interacción cos compañeiros e compañeiras utilizando os recursos expresivos do corpo e partindo de estímulos musicais ou plásticos.
- * Identifica a importancia do desenvolvemento das capacidades físicas para a mellora das habilidades empregadas nas actividades artístico-expresivas.
- * Ten interese por mellorar as capacidades físicas.
- * Relaciona os principais hábitos de alimentación coa actividade física (horarios de comidas, calidade/cantidade dos alimentos ingeridos...).
- * Recoñece os efectos beneficiosos do exercicio físico para a saúde e os prexudiciais do sedentarismo, dunha dieta desequilibrada e do consumo de alcohol, tabaco e outras substancias.
- * Adopta hábitos portuais axeitados na súa vida cotiá e na práctica da actividade física, recoñecendo a súa importancia para a saúde.
- * Realiza os quecementos de forma autónoma e sistemática.
- * Mostra unha mellora global con respecto ao seu nivel de partida das capacidades físicas orientadas a saúde.
- * Relaciona a frecuencia cardíaca e respiratoria, con distintas intensidades de esforzo.
- * Comeza a adaptar a intensidade do seu esforzo ao tempo de duración da actividade.
- * Explica as lesións e enfermidades deportivas máis comúns, así como as accións preventivas e os primeiros auxilios básicos.

- * Utiliza os recursos adecuados para resolver situacións básicas de táctica individual e colectiva en diferentes situacións motrices.
- * Realiza combinacións de habilidades motrices básicas axustándose a un obxectivo e a uns parámetros espazo-temporais.
- * Recoñece as diferenzas, características entre xogos populares, deportes colectivos, deportes individuais e actividades na natureza.
- * Recoñece a riqueza cultural, a historia e a orixe dos xogos e os deportes tradicionais de Galicia.
- * Realiza distintos xogos e deportes tradicionais de Galicia respectando principios e regras destes.
- * Identifica a capacidade física básica implicada de forma máis significativa nos exercicios.
- * Recoñece a importancia do desenvolvemento das capacidades físicas para a mellora das habilidades motrices.
- * Distingue en xogos e deportes individuais e colectivos estratexias de cooperación e oposición.
- * Describe os exercicios realizados, usando os termos e coñecementos que sobre o aparello locomotor se desenvolven na área de Ciencias da Natureza.
- * Faise responsable da eliminación dos residuos que se xeran nas actividades no medio natural.
- * Utiliza os espazos naturais respectando a flora e a fauna do lugar.

2. METODOLOXÍA

Entenderemos por Metodoloxía o *conxunto de estratexias, procedementos e accións organizadas e planificadas polo profesorado, de forma consciente e reflexivo, coa finalidade de posibilitar a aprendizaxe do alumnado e o logro dos obxetivos suscitados.*

A metodoloxía didáctica será innovadora, interdisciplinar, comunicativa, inclusiva, activa e participativa, e dirixida ao logro dos obxetivos e das competencias clave.

Empregaránse metodoloxías que permitan integrar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmos e promovendo o traballo colaborativo e en equipo.

2.1. ESTILOS DE ENSINO

Terase como referente a Muska Mosston que propuxo una serie de estilos ordeados en progresión de máis a menos directivistas (de abaixo cara arriba):

Mando directo: O mestre leva o control da sesión, debendo os alumnos responder aos estímulos que se lle expoñen. O seu esquema é:

Caracterízase pola disciplina, as disposicións xeométricas e as respostas ao unísono. O docente establece os obxetivos, orde, execución, e observa as accións do alumnado. Baséase na imitación dun modelo. Procuraremos non empregar este estilo de ensino, aínda que en ocasións é necesario, cando necesitemos a imitación do modelo.

Asignación de tarefas: é un estilo moi similar ao anterior, pero neste caso, o mestre explica o que hai que facer e o alumno/a escolle o momento de comezar a tarefa, o ritmo, o número de repeticións. A ventaxa deste estilo de ensino é que respecta o principio de individualización xa que a tarefa axústase ás posibilidades de cada un, resultando un estilo moi motivador.

Ensino recíproco: o alumno/a pasa a ser mestre/a de maneira que avalía, corrixe e informa aos seus compañeiros/as. O docente decide as tarefas e exercicios que se van realizar e só debe de corrixir aos observadores (o alumno/a que fai de docente).

Descubrimento guiado: propónse unha tarefa que o neno/a debe resolver, existindo unha única solución. O profesor/a guía a consecución de obxetivos e o alumno debe investigar baseándose nas súas indicacións encontrando así una solución que lle pertenza. Séguese o esquema:

O mestre/a irá guiando paulatinamente o alumnado a través de preguntas que o dirixirán cara a solución correcta.

Resolución de problemas: moi similar ao estilo anterior, pero a diferenza fundamental é que non hai unha única solución, senón que existen varias e é válida calquera coa que o alumno/a dea resposta ao problema exposto. É un estilo moi motivador e facilita a adquisición de aprendizaxes significativas. Tamén utilizaremos preferentemente este estilo de ensino.

Xogo non está considerado propiamente un principio metodolóxico, pero sí un recurso metodolóxico moi indicado para conseguir os obxectivos propostos dunha forma lúdica e placenteira a calquera idade, e moito máis en Educación Primaria, polo que o utilizaremos o longo de todas ás unidades didácticas.

Para Jose María Cagigal o xogo é: “ acción, libre, desinteresada e intrascendente que xurde da vida habitual, cunhas limitacións espaciais e temporais, conforme a unhas determinadas regras, establecidas ou improvisadas, do cal o elemento informativo é a tensión”.

Por outro lado, mediante o xogo, pódense adquirir hábitos, actitudes e valores de ecoloxismo (xogos na natureza), para a paz (xogos cooperativos), de coeducación (xogos non sexistas).

Resumindo, podemos dicir que para o neno/a a actividade lúdica é fundamental porque a través dela:
O neno/ descobre e fai seu o ámbito que o rodea.

O neno/a imita e imaxina

O neno/a relaciónase, acepta as regras e os demáis.

O neno/a desenvolve habilidades e destrezas.

O neno/á coñécese a si mesmo e os demais.

O neno/a comunícase e incrementa o seu vocabulario.

O neno/a desenvolve o pensamento diverxente.

En resumo, ou xogo como actividade global axuda ó desenvolvemento de tódalas facetas e ámbitos da personalidade e conduta do individuo.

2.2 PRINCIPIOS METODOLÓXICOS BÁSICOS

Os **principios básicos** que se terán en conta son os seguintes:

Reforzo positivo: a motivación propiciará unha sensación de éxito e confianza mediante o coñecemento dos seus progresos e os eloxios por parte do mestre/a.

Progresión: Hai que seguir unha progresión de exercicios; é dicir, ir do fácil o difícil, sinxelo ao complexo.

Intensidade: Os estímulos serán o suficientemente intensos para que os exercicios sexan asimilados.

Transferencia: Cando se efectúa un novo movemento, este debe basearse no patrón de outros movementos aprendidos anteriormente.

Intereses: Os exercicios plantexados aos/as alumnos/as deben estar de acordo cos intereses e necesidades de estes, para lograr un aprendizaxe significativo.

Individualización: Hai que respectar as características morfolóxicas, fisiolóxicas e funcionais de cada neno/a. Cada un "é como é". Por iso á hora de avaliar se ten en conta a actitude e a aptitude.

2.3 METODOLOXÍA A DISTANCIA EN CASO DE CONFINAMENTO

No caso de que o alumnado teña que voltar ao confinamento domiciliario está previsto que algunhas actividades, sobre todo as que se poden facer de xeito individual, se podan mandar para que o alumnado as realice no seu domicilio. Ditas actividades serán mandadas a través da plataforma de EDIXGAL

3. TEMPORALIZACIÓN

Tomando coma referencia a Orde do 13 de xuño de 2014 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2014/15 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia, comprobamos que aproximadamente se desenvolven nel unhas 70 sesións de Educación Física. Por lei, haberá 2 sesións de Educación Física por semana.

Non cadro exposto indícase ou nome dá unidade didáctica, o número de sesións, os BLOQUES DE CONTIDOS a tratar e o trimestre de aplicación.

	U.D	NOME	SESIÓNS	CONTIDOS
1º T R I M E S T R E	1	<u>COMEZAMOS O CURSO</u>	3	BLOQUE 1 BLOQUE 2 BLOQUE 3 BLOQUE 5
	2	<u>Capacidades físicas básicas</u>	3	
	3	<u>O neno e a nena e o que lle rodea</u>	3	
	4	<u>Consolidación das habilidades básicas</u>	5	
	5	<u>Desarrollo das habilidadea xenéricas</u>	8	
	8	<u>Avaliación: a hora da verdade.</u>	2	
2º T R I M E S T R E	9	<u>Cara as habilidades específicas</u>	12	BLOQUE 1 BLOQUE 2 BLOQUE 3 BLOQUE 5
	10	<u>Aprendo a xogar o baloncesto</u>	2	
	11	<u>Acrosport</u>	4	
	13	<u>Avaliación: demostra o que sabes</u>	2	
3º T R I M E S T R E	14	<u>Xogos populares galegos</u>	6	BLOQUE 1 BLOQUE 4 BLOQUE 5 BLOQUE 6
	15	<u>Construímos os nosos xogos</u>	6	
	16	<u>Expresámonos co corpo</u>	4	
	17	<u>Bailamos con ritmo</u>	4	

3.1 MODELOS DE SESIÓN.

Existen moitos modelos de sesión como o método psicocinético de Le Bouch ou o proposto pola escola sueca polos Ling pero as nosas sesións seguirán o esquema proposto, entre outros, por Santos Berrocal xa que está considerado pedagoxicamente correcto:

MODELO DE SESIÓN DE SANTOS BERROCAL		
Fase	Durac.	Contido
Información	2/3 min	Nesta fase darase unha breve explicación aos nosos alumnos/ás do que imos traballar durante a sesión. Será breve, clara e sinxela e motivaremos os alumnos/as para a seguinte fase.
Animación	8/10 min	Nesta fase búscase preparar ao alumno/a física, psíquica e socialmente para o desenvolvemento da sesión, ademais evitaremos posibles lesións
Parte principal	30 min	É a parte máis importante da sesión xa que é a fase de logro de obxectivos. Para conseguir estes obxectivos utilizaranse os contidos e as tarefas estarán relacionadas con estes obxectivos.
Volta á calma	5/7 min	Xogos que favorecen a recuperación tras o esforzo físico e psíquico da parte principal. Preténdese que o alumnado recupere o estado emocional de antes de empezar a sesión para afrontar a seguinte clase.
Análise dos resultados	2/3 min	Fase de reflexión co alumnado achega da sesión e tamén serve de autovaloración sobre a nosa actuación e a consecución de obxectivos.

4. AVALIACIÓN

Según Largardera a avaliación é: “mecanismo de recollida de información que unha vez analizada serve para tomar determinadas decisións”.

O obxecto da avaliación educativa exténdese dende a valoración do nivel de aprendizaxe do alumnado, mesmo ó análise global de todos os compoñentes do modelo educativo: obxectivos, contidos, materiais, actuación docente,...

Decreto 105/2014, do 4 de setembro: currículo da educación primaria_establece que esa avaliación servira para valorar o grao de adquisición das competencias e o logro dos obxetivos da etapa.

Para facer unha avaliación obxetiva teremos como referente os criterios de avaliación , que nos serviran para valorar individualmente o alumnado, e os estándares de aprendizaxe que son especificacións dos criterios de avaliación, que nos permitiran concretar o que o alumnado debe saber, comprender e saber facer na nosa área. Estes estándares de aprendizaxe serán observables, medibles e avaliábeis.

Avaliarase tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos de ensino e a propia práctica docente.

A avaliación dos procesos de aprendizaxe do alumnado será continua e global, e terá en conta o seu progreso no conxunto das áreas.

Os resultados da avaliación expresaránse nos termos de insuficiente(IN), suficiente(SU), ben (BE), notable (NT) e sobresaínte (SB).. En estos termos engadirase unha cualificación numérica, sen empregar decimais, nunha escala do un a dez, coas seguintes correspondencias:

Insuficiente: 1,2,3 ou 4.

Suficiente: 5

Ben: 6

Notable: 7 ou 8

Sobresaliente: 9 ou 10

5. RECURSOS

Espaciais: gimnasio, patio de recreo, aula de informática,...

Materiais: aros, cordas, colchonetas, pelotas,...

Humanos: os alumnos/as, e o mestre de Educación Física.

Como punto de referencia das Unidades Didácticas empregamos os seguintes libros:

- Bravo Marín, E., Herrera Rodríguez, J.A., López López, M., Martín Infante, M.A. (2008): "Programación Anual de Educación Física para 1º de Primaria". INDE. Barcelona.
- Bravo Marín, E., Herrera Rodríguez, J.A., López López, M., Martín Infante, M.A. (2008): "Programación Anual de Educación Física para 2º de Primaria". INDE. Barcelona.
- Chinchilla Minguet, J. L. , Alonso ballesteros, J. (2008): "Educación Física en primaria 7". CCS. Madrid.
- Chinchilla Minguet, J. L. , Alonso ballesteros, J. (2008): "Educación Física en primaria 8". CCS. Madrid.
- OUTRA BIBLIOGRAFÍA que axuda a completar a sesión é:

- AA VV. “Juegos cooperativos y competitivos para Ed. Física.” Cuadernos técnicos pedagógicos de INEF-Galicia.
- AA VV. “Ejercicios de Ed. Física para Ed. Primaria.” Fichero de juegos no competitivos. ESCUELA ESPAÑOLA.

6. EDUCACIÓN EN VALORES

Transversalidade, existe un conxunto de aspectos aos que a sociedade é especialmente sensible nos últimos anos (consumismo, saúde...) e que pola súa relevancia deben ser tratados en todas as áreas do currículo; son os denominados temas transversais. Non constitúen un bloque temático, nin áreas determinadas e non supón introducir contidos novos, senón organizar os xa establecidos ao redor dun eixo educativo concreto. Aconséllase que sexas referentes constantes que impregnen o labor educativo. Son os seguintes:

1. Educación ambiental: desde a nosa área promoveranse actividades que axuden a coñecer, gozar, respectar e coidar o contorno.

2. Educación para a paz: a práctica de actividades físicas e, especialmente, deportes de cooperación/oposición, proporcionan situacións de tensión, enfrontamento, rivalidade, etc, que é necesario resolver cunha actitude de diálogo.

3. Educación do consumidor: é importante desmitificar a carga consumista que teñen os artigos deportivos, e sobre todo, algunhas marcas e personaxes públicos.

4. Educación viaria: fomentaranse hábitos encamiñados á creación do sentido viario, exploración da contorna urbana e desprazamentos por el de forma autónoma e segura.

5. Educación para a saúde e calidade de vida: este é un dos bloques de contidos da área, polo que se traballa directamente.

6. Educación para a igualdade de oportunidades entre sexos: respectaranse as características de cada un deles, contribuíndo a eliminar os estereotipos sexistas, tanto da propia práctica deportiva como os da vida cotiá.

7. Educación sexual: a nosa área posibilita o coñecemento da propia realidade corporal, evitando toda carga morbosa sobre a sexualidade. Da identificación dos aspectos sexuais, pasaremos a un coñecemento sobre aspectos biolóxicos e finalmente, a unha valoración dos aspectos sociais, de forma que o alumnado chegue a coñecer e apreciar os roles sexuais masculino e feminino, así como o exercicio da sexualidade en canto a actividades de comunicación plena entre persoas.

8. Educación moral e cívica: a achega a este tema transversal é total. Basta con recordar algúns deles como: a autoestima, o respecto aos demais, a aceptación das propias posibilidades e limitacións corporais, a solidariedade e a cooperación, a aceptación da diversidade,

9 Educación para o lecer: ensínase a gozar do tempo libre por medio da actividade física.

7. RELACIÓN COAS TIC'S

Algunha das sesións empregaremos a aula de informática para levar a cabo actividades relacionadas coa Ed. Física.

- <http://www.cepalcala.org/efisica/>
- http://www.juntadeandalucia.es/averroes/huerta_retiro/
- <http://juegodeef.8m.com/>
- <http://www.batiburro.net/webquest/webquest04.php>
- <http://www.xtec.es/~jroca222/especiales.htm>
- http://www.capitannemo.ar/tabla_de_juego.htm
- <http://.terra.es/personal4/lapeonza/>
- <http://encima.pntic.mec.es~mroc0005/marcky.htm>

8. RELACIÓN CON OUTRAS ÁREAS

A nosa área non está á marxe das demais áreas curriculares, polo tanto se relacionar constantemente con elas (é o que se denomina Principio de Interdisciplinariedad).

A nosa área vincúlase con todas as áreas, pero especialmente coas seguintes:

1. Área de matemáticas: xa que traballamos algúns aspectos en común como son os puntos e sistemas de referencia (situación dun obxecto no espazo, distancias, desprazamentos, xiros), representación elemental do espazo (planos, mapas e maquetas) agrupacións e operacións básicas, disposicións xeométricas, etc.

2. Área de educación artística: a Música a relacionamos cos aspectos temporais (ritmo, duración, secuencia, velocidade...), o corpo como instrumento de expresión e comunicación (recursos expresivos, xestos, movemento), danzas e bailes, etc. Respecto da Plástica, coa imaxe como elemento de comunicación, a construción de xoguetes con material de desfeito, a utilización de diversos materiais e recursos, etc.

3. Área de Ciencias da Natureza e Ciencias Sociais: traballaremos a percepción do propio corpo (identificación e localización dos principais órganos), percepción espacial (orientación, puntos cardinais, distancias), identificación

das situacións de colaboración en conflitos sociais e culturais, participación na toma de decisións do grupo, etc.

4. Área de lingua castelá, galega e estranxeira: vincúlase principalmente con sistemas e elementos de comunicación verbal e non verbal (imaxe, son, xesto, movemento, etc.).